Yarınki Sayımız 16 SAYIFA

KURUN

Yarınki Sayımız 16 SAYIFA

18-1 inci Yıl · Sayı : 6197-135 Yazı İşleri Telefonu: 24379 Çarşamba, 10 Nisan (4 üncü ay) 1935 İdare Telefonu: 24370 Sayısı 5 Kuruş

Akdeniz barışı ve İtalya

Musolini ve oğulları

Dünkü gazetelerde çıkan bir telyazısına göre İtalyanın Belgrat elçisi Kont Viola di Kampalto Pravda gazetesine bir diyev *(beyanat)* vermiş, İtalyanın Yugoslavyaya karşı dostluk arzularının ciddiliğini, şayet iki ülke arasında davalı sorumlar varsa bunların düzeltileceğini anlatmış, sonra küçük andlaşma devletlerinden söz açarak:

"— İtalya, küçük andlaşmayı, canlılığını ve siyasal anlayışını dünyaya tanıtmış arsiulusal (beynelmilel) *güzel bir kurum sayar.*

ASIM US

(Sonu 2. ci sayıfanın 3. cü sütununda)

Baldvine göre uluslar, harbe ulaşacak tehlikeli yolda yürüyorlar

İngiliz kabinesi Stresa konferansında geniş bir hava yardım plânı teklif edecek

Londra, 9 (A.A.) — Parlâmento mahfellerinin fikrine göre, İngiltere kabinesi, Avrupanın şarkına ait mıntakavî misaktan daha umumî bir emniyet sistemi için, Stresa konferansında, hava kuvvetlerinin tahdidi esasına müstenit geniş bir hava yardım plânı teklif edecektir.

İngilterenin yüklenebileceği taahhütlerin, hududunu tayin etmek

(Sonu 9. cu sayıfanın 1. ci sütununda)

Diplomatlar ve gölgeleri.

Bayanlar !

Güzel olup olmadığınızı anlıyacaksınız

Bayanlar; işte sizi çok alâkadar edecek bir sıra yazı.. Belki en yakınınızdan bile sormak istemediğiniz bilgileri size öğretecek bahisler: Güzel misiniz, güzel olmak için ne gibi hareketlerde bulunmalısınız, güzel artistler nasıl güzelleşmişlerdir, bunun sırrı nedir, güzellik ölçüleri nelerdir?.

Sizin için hazırlanan bu yazıları gazetemizde okuyacaksınız!

Tevkifhanede bir hâdise

Üsküdara götürülecek yedi mevkuf gitmemek için gürültü çıkardılar

İstanbul tevkifhanesinde dün öğleden sonra bir hâdise olmuştur.

Muhtelif hapishane ve tevkifhanelerde bulunan mahkûm ve mevkuflardan birkısmının yerleri, ötedenberi lüzum görüldükçe değiştirilir. Bu yer değiştirişe, çok defa rahat durmayış sebeptir. Gene böyle bir vaziyet üzerine, İstanbul tevkifhanesinde bulunan yedi kişinin Üsküdar tevkifhanesine gönderilmeleri kararlaştırılmış ve bu kararın yerine getirilmesi için dün harekete geçilmiştir.

Bir cinayetten dolayı idama mahkûm olup, mahkûmiyet kararı katileşmemiş bulunan Kürt Yusufla diğer altı kişi, İstanbul tevkifhanesinde rahat durmadıkları için Üsküdara gönderilecek kafileyi teşkil ediyorlardı. Rahat durmıyan bu yedi kişi, Üsküdara götürüleceklerini öğrenince, bulundukları yerden başka yere gitmek istemediklerini söyliyerk, itiraz etmişler, bu sırada Kürt Yusuf, faz-

(Sonu 9. cu sayıfanın 5. ci sütununda)

Sahtekârlık

Bir genç Bay Necip Alinin imzasını taklit etti.

Bursadan İstanbula gelen Kemal isminde bir genç, yakalanmıştır. Bu gencin yakalanmasına sebep, imza taklit etmektir.

Yapılan tahkikata göre, Kemal, Bursadan İstanbula yeni gelmiş, muhtelif yerlere müracaatta bulunup, muavenete muhtaç olduğundan bahsetmiş, para istemiştir. Bu arada Halkevine de gitmiş ve Denizli Saylavı Necip Aliden getirdiğini söylediği bir tavsive mektubunu vermiştir. Bu mektupta, Kemalin yardıma muhtaç olduğu yazılarak, kendisine üç bin kuruş kadar para verilmek suretiyle yardım edilmesi temenni olunuyormuş....

Mektup, gözden geçirilmiş, şüphe uyandırmış ve imzanın Necip

(Sonu 9. cu sayıfanın 4. cü sütununda)

Venizelos Korkuyor!

İtalyan polisi, bir suikaste meydan vermemek için tetikte...

Cumhuriyet birliği idare heyeti harp divanına sevkediliyor; Venizelistlerin yeni intihaba iştirak etmelerine izin verilmeyecek

Atina, 9 (Kurun) — Buraya gelen haberlere göre Venizelos, İtalyanın Napoli şehrinde oturmakta demav ediyar. Kendisi sıkı bir muhafaza altında bulunmaktadır; Otelinden hiç dışarı çıkmıyor. Birdenbire, Roma yolcuları ve bilhassa Yunanlı yolcular, Venizelosu muhtemel bir suikasttan muhafaza etmek için İtalyan polisi tarafından şiddetli bir tarassut altında bulunduruluyor.

Venizelos, yanında bulunan âsi Amiral Demestihas vasıtasiyle, İtalyaya kendisiyle beraber gelmiş olan âsi Yunan zabitlerine başla-

(Sonu 9. cu sayıfanın 4. cü sütununda)

Sinan !

„Sana, Türk, derken senin bu kelime ile en büyük, en üstün olduğunu anlatıyorum„

* * *

Mimar Sinan ihtifaline ait yazımızı üçüncü sayıfada bulacaksınız

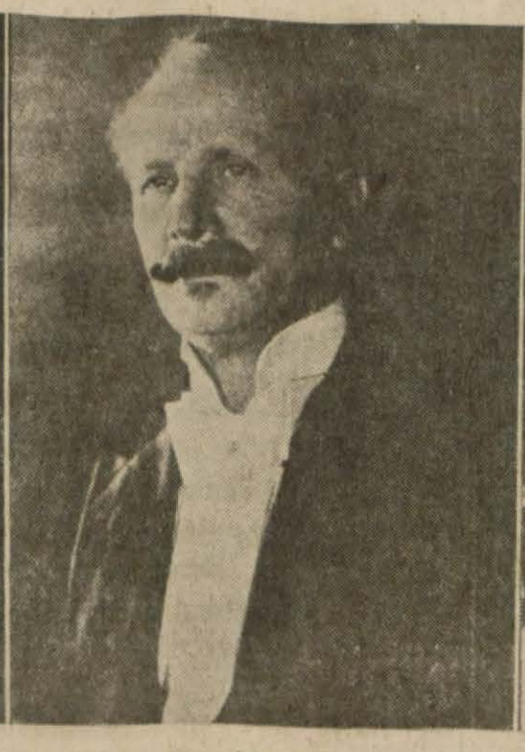

Ankara ve İstanbulda konserler vermek üzere geleceğini yazdığımız Sovyet akademik devlet tiyatrosu san'atkârları yarın Odesadan İstanbula hareket edeceklerdir; buna ait telgraf haberi ve san'atkârların hüviyetleri hakkındaki yazıyı bugün yedinci sayıfamızda ve resimleri 12 nci sayıfamızda bulacaksınız. Yukarıdaki resimler sağdan itibaren san'atkârlardan Bayan Barsova, Bay Nartzov, orkestra şefi Bay Ştaynberg, artistlerden Bay Pirogof, ve Bayan Maksakova'dır.

TEL YAZILARI

Fransız filosunda büyük zırhlılar

Vaşington antlaşmasını Fransa da bozacak!

Londra, 9 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesinin bahriye muhabiri, Fransanın bahriye siyasasında mühim bir değişiklik olduğunu haber vermektedir.

Fransa yüksek bahriye meclisi, istikbalde Fransız filosunun esasını büyük zırhlıların teşkil etmesine karar vermiştir.

Bu suretle alâkadar diğer devletlere Fransanın bundan böyle Vaşington muahedenamesinin tesbit etmiş olduğu miktar ile kanaat edemiyeceği yarı resmî bir surette bildirilmiş oluyor. Bu muahedeye göre İngilterenin 5, Amerikanın 5, ve Japonyanın 3 zırhlı inşa etmesine mukabil Fransa 1,75 nisbetinde inşaatta bulunacaktı.

Dançîkde, Hitler propağandacılarının oyunları altüst olmuş!

Vaşington, 9 (A.A.) — Siyasal mehafil aşağıdaki sebeplerden dolayı, Danzig intihabatı neticesinden memnuniyet gösteriyorlar:

1 — Bu netice, muhalefetin muntazam bir tarzda mukavemeti karşısında nasyonal sosyalizmin hudutlarını tayin etmiştir.

2 — Danzigin vaziyeti mahsusasını Avusturyanınki ile bir tutan Hitler propagandacılarının oyunlarını altüst etmiştir.

Avusturya yurt severleri Danzig intihabatı neticesini Avusturyada reyiama müracaat etmek ihtimalini düşünen nazilerin nikbinliği tadil edecek mahiyette görüyorlar.

Berlin, 9 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Ulusal sosyalist mahfeller, Dançig intihabatının neticelerinden dolayı hayal sukutuna uğramışlardır. Naziler, muhalefeti daima kuvvetli bir hale koymak ve serbest şehrin teşkilât kanununu tadil eyliyebilmek için Diyet meclisindeki azalıklardan, en aşağı üçte ikisini kazanmayı ümit ediyorlardı. Dançig şehrinin hususî vaziyeti ve Almanya — Lehistan siyasetinin icapları, kendilerini mevcut teşkilâta riayete icbar etmekte idi.

Nazi fırkası ekseriyeti kazandığı takdirde, bunun neticesi, Dançig şehrini Almanyaya bağlamak ve Versay muahedesinin hükümlerini umumî bir şekilde iptal etmek olacaktı.

Ulusal sosyalistçiler, 6 azalık kazanmıya muvaffak olmuşlardır. Fakat 72 kişiden ibaret olan yeni Diyet meclisinde üçte iki ekseriyeti kazanmak için daha dört azalığa ihtiyaçları vardı.

Gazeteler, Ulusal sosyalistliğin Dançig'de adet itibarile mevkiini sağlamladığını kaydetmekle iktifa etmektedirler. Bazı Nazi mahafiline göre, bu intihabatın tesiri, serbest şehrin haricinde de şümullü bir tarzda hissedilmesi lâzımdı. Burada kazanacakları parlak bir muvaffakıyet, kendilerine Memelde ve belki de Avusturyada bir reyiâma müracaat yolunu açmış olacaktır.

Türk - Sovyet ziraî teşkilâtları arasında ilim ve iş münasebetleri

Moskova, 9 (A.A.) — Sovyet Rusya Ziraat komiserliği Hattrüstüva civarı zeriyatı mekrezî idaresi şefi Lejeva son zamanlarda Türkiyede bu nevi zeriyat üzerinde tetkikatta bulunmuş olan Sovyet heyetinin elde ettiği neticeler ve Türkiye ile ziraî sahada iş birliği meseleleri hakkında Sovyet Rusya ticaret odasına bir rapor vermiştir. Bu rapora göre, Türkiyenin toprak kabiliyeti ve iklim şartları Hattrüstüva civarı nebatatının son derece inkişafına ve halen zeredilmiş olanlarının daha ziyade büyümelerine müsait bulunmaktadır.

Rus ticaret odası, Türkiye ve Rusya ziraî teşkilâtları arasında ilim ve iş münasebetlerinin şayanı arzu olduğunu ve bu maksatla çalıştığını bildirmiştir. Oda ayni zamanda Sovyet Rusyada bu sadaha elde edilmiş olan neticeleri tanıttırmak maksadile bu gibi ziraî neşriyatın türkçe olarak da bastırılmasını faydalı bulduğu gibi, ziraat ve ziraat ilmi sahalarında Sovyet Rusyanın tahakkuk ettirdiği eserleri göstermek üzere Türkiyeye heyetler göndermyi de yerinde görmektedir.

Dışişleri bakanımız şehrimizde

Dışişleri Bakanımız Tevfik Rüştü Aras dün sabahki trenle Ankaradan İstanbula gelmiştir.

Bay Tevfik Rüştü Aras, Pendikte trenden inerek motörle Heybeli adaya geçmiş, Başbakan General İsmet İnönü'nü ziyaret etmiştir.

Bakanımız, öğleden sonra Ayazpaşada Park Oteline inmiş ve bir müddet dinlendikten sonra bazı hususî ziyaretlerde bulunmuştur.

Öğrendiğimize göre Bay Tevfik Rüştü Aras bu akşamki ekspresle Cenevreye gidecektir.

ANKARA HUKUK FAKÜLTESİ İMTİHANLARI

Ankara, 9 (Kurun) — Ankara hukuk fakültesinde imtihanların nihayet bir haftada verilmesi hakkında müderrisler meclisince bir karar düşünülmekte olduğu söylenmektedir. Hukuk talebelerinden bazıları böyle bir karar karşısında müşkül vaziyete girebilecekleri kanaatindedirler.

Paraguvay - Bolivya

Paraguvaylılar, bir Bolivya suvari alayını mahvettiler

Lapaz, 9 (A.A.) — Harbiye nezaretinden haber verildiğine göre, Paraguaylılar, dört günlük çetin bir savaştan sonra, Parapiti nehrinin şimal sahilinde Kopere mevkiini işgal etmişlerdir.

Bu ilerleyişin umumî vaziyete tesiri olmadığı ve Bolivya kıtaatının yeni mevzilerine muntazam surette çekildikleri beyan ediliyor.

Asompsiyon, 9 (A.A.) — Harbiye nezaretinin bir tebliğinde, Paraguay kuvvetlerinin Parapiti nehrini geçerek, Bolivyalıların iki süvari alayını perişan eyledikleri ve birçok da esir aldıkları haber veriliyor.

Rücat eden düşman, levazım karargâhındaki bütün kamyonlarını ateşe vermiştir. Paraguay kıtaatı, Parapiti nehrinin sol sahilinde, yedi kasaba işgal eylemişlerdir.

Akdeniz barışı ve İtalya

(Başmakalden devam)

Revizyonizme gelince Uluslar Kurumu bile arsiulusal andlaşmaların haklılık çevresi içinde değiştirilebileceğini gözden uzak tutmamıştır. İtalya ise bu türlü değiştirmelerin zorla yapılmasına daima karşı durmuştur.,,

Demiş.

İtalyan elçisinin bu sözleri, Faşist İtalyanın yalnız Orta Avrupada değil, Balkanlarda gütmekte olduğu siyasada barışseverliğe doğru büyük bir değişiklik olduğunu gösterir. Bunun sebebi de Musolini'nin, Hitler Almanyasında göze çarpan siyasa devrimi her ülkeden ziyade İtalya için tehlikeli olduğu kanığına *(kanaat)* varmış olmasıdır.

İtalyanın Yugoslavya ile anlaşması Balkan andlaşması ile anlaşması demektir. Roma konuşmaları sırasında bile küçük andlaşmanın adını anmak istemiyen İtalyan Başbakanı Musolini şimdi Kont Viola di Kompalto'nun ağzından bu grupu metediyorsa şimdi artık Balkan andlaşmasını da hoş buluyor demektir.

Biz İtalyada gördüğümüz bu siyasal değişimi memnuniyetle karşılarız. Şu kadar var ki, bu barışseverliğin bir derece daha evrim *(tekâmül)* geçirmesi gerekli olduğunu da söylemek isteriz.

İtalya gerçekten arsiulusal güvenliğe *(beynelmilel emniyete)* yardım etmek, böylelikle kendi güvenliğini *(emniyetini)* pekiştirmek *(takviye)* arzusunda ise küçük andlaşma ve Balkan andlaşması ile arasındaki eski anlaşamamazlıkları ortadan kaldırmak yetişmez.. Akdeniz çevresinde de arsiulusal güvenliğe yardım etmesi lâzım gelir. Bunun için yapılacak şey bir Akdeniz andlaşmasıdır. Akdeniz çevresinde barışın pekiştirilmesidir.

İtalya dört yanından Akdeniz ile çevrilmiş bir ülke olduğu için bu türlü andlaşmaya engel değil, önayak olmak ödevindedir. Acaba İtalya bu barış ödevini yerine getirebilecek midir?

ASIM US

Kendi duyumlarımız

Ankarada bir otomobil kazası

Ankara, 9 (Kurun) — Elektrik şirketi memurlarından Knot kendi kullandığı otomobiliyle gece saat 3 te Akköprüde, Kızılcahamamın Yakaya köyünden Kırçır oğullarından Mehmede ve çıra yüklü hayvanına çarpmış, ikisini de öldürmüştür. Tahkikat hâkimliği, kazayı yapan şirket müdürünün tevkifine karar vermiş ve tevkif etmiştir.

Öğrendiğime göre kaza sırasında Knotun yanında, seyahat maksadiyle Almanyadan gelmiş Müller adında bir kadın bulunmakta idi. Gece yarısından sonra, orman çiftliği cihetinden Ankaraya doğru geliyorlardı.

Knotun muhakemesi yakında başlıyacaktır.

Arzuhal encümenine verilen istidalar

Ankara, 9 (Kurun) — Kamutay arzuhal encümeni, Zekâi Apaydının başkanlığında toplanarak şu kararı verdi:

İşlerinden ötürü şimdiye kadar Devlet Şûrasına müracaat etmeyip te Kamutay arzuhal encümenine müracaat eden, istidaları encümende bulunanların, yeniden Şûraya müracaatları müddeti, bir defaya münhasır olmak üzere, geçmemiş sayıldı ve encümence kendilerine tebliğat yapıldı. Bunlar, bugünden itibaren on gün içinde Şûraya müracaat edebileceklerdir. Encümen bu hususta Devlet Şûrası başkaniyle konuşarak iki tarafın noktai nazarını birleştirmiştir.

HUKUKÇULAR KURUMUNUN SAYGI TELYAZISINA BAŞBAKANIN VERDİĞI CEVAP

Ankara, 9 (Kurum) — Başbakan İsmet İnönü, geçen Cuma Ankara Halkevinde yıllık toplantısını yapan Türk Hukukçular kurumunun tazim telyazısına şu cevabı vermiştir:

"Asil duyğularınıza teşekkürler eder, yüce kurumunuza yüce hizmetler dilerim.,,

TÜRK KADINLARININ İLERLEYİŞİ TARİHI YAZILIYOR

Ankara, 9 (Kurun) — Öğrendiğimize göre, profesör Malyı bu dınlarımızın ilerleyişi tarihini yazacaktır. Bunun için Kültür Bakanlığından bazı malûmat ve vesikalar istemiştir. Bakanlık, profesörün istediklerini kendisine yollamıştır.

POSTACILAR HAKKINDAKİ KARAR 17 NİSANDA

Ankara, 9 (Kurun) — Eski posta umum müdürü Bay Fahri ve arkadaşlarının müdafaaları bugün okundu. Karar 17 Nisan çarşamba gününe kaldı.

YABANCI MEMELEKETLERDE TIP TAHSİL EDENLER İÇIN KURS

Ankara, 9 (A.A.) — Kamutay maarif encümeninin bugünkü toplantısında, ecnebi memleketlerde tıp tahsil etmiş olup ta Türkiyede çalışacakların, İstanbulda Tıp fakültesine mülhak bir kursta okumadıkları kısımlara ait malûmatın genişletilmesi kararlaştırılmış, Üniversite kurumuna ait kanuna, bu hususta, bir madde ilâve edilmiştir.

MAKDONALD VE SAYMEN BUGÜN HAREKET EDİYORLAR

Londra, 9 (A.A.) Yarın Bay Macdonald ile bay Saymen tayyare ile saat 13.40 da Parise gidecekler ve oradan da saat 19.40 da trenle Stresa'ya hareket edeceklerdir.

FRANSIZ KABİNESİNİN TOPLANTISI

Paris, 9 (A.A.) Bugün toplanan kabine içtimaından sonra neşredilen resmî tebliğde deniliyor ki:

"Kabine münhasıran Stresa ve Cenevrede tetkik olunacak meselelerle uğraşmıştır. Fransız Başbakanı ile Dışarıişleri Bakanı bu toplantılarda Fransayı temsil edeceklerdir.

YÜKSEK TİCARET MEKTEBİNDE

Ankara, 9 (Kurun) — Yüksek icaret mekteminde devam mecburiyeti kaldırılmıştır.

FIRKA KONGRESİ

Ankar, 9 (Kurun) — Fırka kongresi için bir tebliğ neşri muhtemeldir.

ZABIT MAAŞLARINA YAPILACAK ZAMLAR LÂYİHASI

Ankara, 9 (Kurum) — Zabıtan maaşlarına yapılacak zamlar hakkındaki kanun lâyihası bugünlerde Kamutayda görüşülecektir.

VATANDAŞLIĞIMIZA ALINANLAR

Ankara, 9 (Kurum) — Yeniden 1492 kişi vatandaşlığımıza alındı.

ADAM ÖLDÜREN AYET ASILACAK

Ankara, 9 (Kurun) — Ankaranın Aktaş mahallesinden Üsküplü Ali oğlu Ayetin, katilden ötürü ölüm cezasına çarpılması hakkındaki kararın taşdiki Kamutaydan istenmiş ve Adliye encümeni kararın tasdikini onaylamıştır.

Altın ihracı

Zürih, 9 (A.A.) — Belçika frangının sukutu ve devletlerin silâhlanmalarından mütevellit endişelerin arsıulusal piyasalarda hasıl ettiği heyecan, altın ihracatını artırmıştır.

6 Nisan 1935 deki vaziyete göre, Isviçre ulusal bankası, Nisanın yalnız ilk haftasında, piyasaya 119 milyon değerinde altın valuta çıkarmıştır. Bu suretle altın döviz mevcudu 1600 milyona inmiş bulunmaktadır.

Ulusal banka, 20,38 den Fransız frangı satmak suretiyle bütün döviz taleplerini isaf etmektedir.

Bu sebeple, vadesiz taahhütlerin miktarı 93 milyon, mütedavil evrakı nakdiye de 1325 milyon raddesinde eksilmiştir.

Gerek matlûbat ve gerek mütefuatta müşahede olunan bu tenezzül karşısında altın mevcudunun yüzde nisbeti mühim bir fark göstermemektedir.

Mart sonunda, mütedavil evrakı nakdiye ile sair vadesiz taahhütlerin altın karşılığı yüzde 93,47 iken, 6 Nisanda ancak 93,41 e düşmüştür.

İMLER

Az gittik, uz gittik dere tepe düz gittik

Şu insanlar garip şeyler..

Bir bakarsınız:

"— Eh dersiniz.. İnsan oğlu şahlanıyor, yerlere, göklere hükmediyor.

Gökün en uzak yerlerine kadar kanatsız ve ilhamsız sadece motörün sırtına binerek yükseliyor.

Yerlerin dibine bir karınca yuvasına iner gibi iniyor, rüzgâr önünde bir uşak, deniz bir serf, karalar itaatli bir esir...

İnsan zekâsı motör, hendese, fizik denen bir acaip varlığı yoktan varediyor.

Zaman elinde bir tirenin bir makaraya sarılışı gibi sarıldı, küçüldü, küçüldü. Adetâ tükenmek üzere..

Sabahını karlı dağların sırtında, öğlesini hurma ağaçlarının gölgesinde, gecesini ılık bir denizin kıyılarında geçiren insan zekâsını öyle inceltti, öyle inceltti. demire, elektriğe, havaya, suya, madene, hafıza ve zekâ kudretini verdi.

Bunlar iyi, çok güzel şeyler. Fakat, bu incelen, sivrilen, nazikleşen taraflarına karşı insanların bir de hâlâ küt kalan, korkunç, iptidaî tarafları da var. İnsan bunu gördüğü zaman insanlığından utanıyor.

Diyor ki, bu ileri medeniyeti yapan insanlar mı buntara karar veriyor?

Amerikada karaların tramvayına binmiyen beyaz, gülünç bir iptidailiğin ta kendisidir.

Darvençiliği bir ders diye okuttağu için hapsedilen profesör, rolоları işleten, kaldırımları yürüten insanlığın bir budala tarafının ifadesidir.

Haydi bunlar neyse ne...

Fakat daha dün ajansta okuduğumuz taptaze bir haber insanlıkla alay eder gibi bir şeydir.

İnsanlıkla alay eden okadar çok şey var ki belki hangisidir diye düşünürsünüz . Ben size söyliyeyim:

Japonyada bir profesör, imparator Allah değildir, demiş..

Uzak Doğuda fikir ve ilim havası birdenbire fırtınaya tutuldu. Şimdi mütefekkirler, âlimler biribirilerine soruyorlar:

"— Nasıl olur da imparatora Allah denemez...

Fazla söze lüzum görmiyorum.

Bu satırların size neler hatırlattığını düşünüyorum? Muhakkak kafanızın kurduğu ekranda beş bin yıl önceki insan zekâsının gülünçlüğünü, Firavun oyunlarının oynadığını seyrediyorsunuz..

Tekniğin en ileri saflarına ayak basmış insanların, kafa bakımından beş bin yıl önceyi yaşamaları insana garip geliyor.

En ileri teknik, en geri bir zihniyetin kucak kucağa yaşayışı insanlığın utanılacak halidir. İnsan bunları görünce, az gittik uz gittik, binlerce yıl dere tepe düz gittik, fakat bir de arkamıza bakınca gördük ki, bir arpa boyu yol bile gitmemişiz, demekten başka birşey yapamıyor.

Sadri Ertem

ŞEHİRDE

Mimar Sinanı dün saygı ile andık

"Sana, Türk, derken senin, bu kelime ile, en büyük, en üstün olduğunu anlatıyorum.,,

İhtifalde söz söyliyenlerden üçü

Büyük Türk sanatkârı Mimar Sinanın ölümünün 349 uncu yıldönümü hatırasını, dün, saygı ile andık.

İhtifal, her sene olduğu gibi, Sinanın en güzel eserlerinden biri olan Süleymaniyedeki küçük ve mütevazi türbesi başında yapıldı Merasimde, yüksek mühendis okulu talebesi, güzel sanatlar akademisi mensupları, mimar ve tale birlikleri ile halkevi namına yüzlerce kişi hazır bulunuyordu.

İhtifale, tam saat on altıda başlandı.

İlk söz, güzel sanatlar akademisi mimarî şubesinden Bay Orhan tarafından söylendi. Bay Orhan sözlerine şöyle başladı:

"Arkadaşlar;

"Bu yıl da burada Sinanı sevenlerin kâbesinde toplandık. Bu mezar Sinan hakkında birşey söyliyemez. Ben de onun büyüklüğü hakkında size ne kadar söylesem ve size başkaları tarafından da ne kadar söylense yetmez ve ancak o büyüğün bir kısmı olur. Ben Sinana haykırıyorum:

"Sinan, biz senin çırakların, yakında iftiharla bakacağın bir mevkie çıkacağız. Çünkü önümüzde Atatürk var.,,

Sözleri büyük alkışlarla karşılanan Bay Orhandan sonra yüksek mühendis okulu talebesinden Bay Sadık söz aldı. Hislerini şu cümlelerle anlattı:

"Türk Sinan, büyük atam, Sana Türk Sinan diye seslenirken sana söyliyecek, senin büyüklüğünü anlatacak ancak bu kelime aklıma geldi ve sana Türk derken senin bu kelime ile en büyük, en üstün olduğunu anlatıyorum. Büyük atam: Senin eserlerin yalnız medeniyette değil, yurt kavgasında da kale olmasını biliyor. Ve Türk topraklarında manalı bir abide olarak yükselen eserlerinde, senin hüviyetini, senin yüzünü gögörüyoruz. Senin eserlerin abideleşmiş Türk varlığıdır. Ve bunların hepsi de, ben Türküm, diye haykırıyor.,,

Mimar Sinan hakkındaki son sözler belediye mimar müdürü Bay Ziya tarafından söylendi:

"Sayın dinleyicilerim;

Güneşli bir yaz günü Marmaradan İstanbula doğru gelinirken göze bir hat çarpar. Alt sınırı mavi deniz, üst sınırı masmavi bir gök ve bunların arasında yumuşak birer çizgi meydana çıkar. Bu çizgiler beyaz birer abide gibi göklere tırmanır: İnce, narin minareler, geniş parlak kubbeler...

Fakat bütün bunlarda bir incelik, bir uyarlık vardır.. İşte bu göklere, bu denize, bu ufka çok yakışan şekli, o yumuşak çizgileri çizen Türk arkitekcileridir. Ve onların en büyüğü Sinan'dır.,,

Bay Ziya, bu güzel ve hisli başlangıçtan sonra Sinanın hayatına ait kısa bir tarihçe ile yaptığı eserleri anlattı.

Üstadın Ayasofyayı bile tamir ettiğini ve 75 yaşında iken Edirneye giderek orada da Süleymaniye camiini nasıl yaptığını söyledi ve dedi ki:

"— Sinan, yetmiş dört yaşını geçmişti. Fakat daima genç ve heyecanlıydı: "Daha büyük bir kubbe yapacağım, daha başka türlü mesnetlere oturtacağım...,, diyordu. Sinan en büyük eserine, işte bu hislerle başlamış ve şaheserini meydana getirmiştir.

Sinanın sanatı daima bir tekâmül yolu üzerinde yürür. Hayatının son günlerine kadar daima genç, dinç, faal ve heyecanlı olarak yaşamıştır.

Sinan abidelerini böyle asırlarca dayanacak kadar sağlam yaptığı halde ev gibi vücuda getirdiği binalardan eser yoktur. Çünkü bunları insan yaşayış şartlarının değiştiğini bilerek yapmıştır.

İşte sayın değer dinleyicilerim; bundan dört yüz yıl önce Türk sanatını yüceliğe çıkaran Sinan böyle bir adamdı. Böyle bir Sinandı Böyle büyük bir adamdı..,

Bay Ziyanın sözlerinden sonra merasimde hazır bulunan talebeler hep bir ağızdan İstiklâl marşını söylediler ve merasim bitti..

RADYODA

Gece radyoda mimar Bay Kemal tarafından Sinanın hayatı ve eserleri anlatılmıştır.

Bozuk sütler

Belediye hududu dışından gelen sütler bozukmuş

İstanbul sütçüleri belediyeye bir istida vermişlerdir. Bu istidada belediye sınırları dışındaki mandıralardan gelen sütlerin sıhhate elverişli olmadığı ileriye sürülmektedir. Sütçüler de diyorlar ki:

"— Dışarıdan gelen sütler sıhhî değildirler. Bizim mandıralarımız ise sıhhî sütler yapabilecek vaziyettedir. Onlar daha az masrafla elde ettikleri sütleri göndererek bizimle rekabet ediyorlar ve bizi zarara sokuyorlar. Belediyenin bu sütleri muayene etmelerini istiyoruz.,,

Belediye tetkikat yapmaktadır.

Gezintiler

ibret dolu günler

Musolini, havadan ok gibi geçen bir İtalyan tayyarecisine aştığı yeni çabukluk sınırı için madalya taktı. Siyasa olimpinde bir "Zevs,, kabarıklığı ile tek başına yaşıyan İngiltere, Rus ve Alman ülkelerinde birlik keşkülünü dolaştırıyor.Cezayirliler, on maddeli bir istekle Fransaya dikiliyor. Atinada formalar sökülüyor, Akrapolün mermer direklerinde yuhalar çınlıyor ve Berlin, bir büyücü tenceresi gibi kaynamakta...

Tarihin hiç bir çağında bugünün eşi yoktur. Ne Çinin sırlı duvarlarında, ne Asûrun asma kemerlerinde, ne ceylan derilerinde, ne de papirüslerde böyle karışık, böyle kördüğüm olmuş çalkanışlara raslanamaz.

Dört yıldır Aşağı Amerikada patlıyan tüfekleri bir şenlik tabancası, kanlı sedyelerde geçenleri bir sinema şiridi sanmıştık. Pekin kapılarında ölüm nöbet bekler, Şanghay bomba yağmurlariyle sarsılırken, Avrupa briç oynuyor, kokteyl içiyor ve yoyo çevriyordu.

Büyük savaşta:

— Adam sen de, yarın öleceğiz. Günümüzü gün edelim. Adın yaşaması da lâf mı ki?...

Diyenler türemiş ve inansızlık, yeni bir felsefe kurumu rengine bürünmüştü. Zafer mezesi, ağızlardaki dört yıllık kanlı içkinin acısını bile silemedi. Anlaşılmıştı, ki artık döğüş kazancı, insanlığın boynuna kırılmaz bir kölelik zinciri takamıyacak.. Yer yer soranlar çıktı:

— Yirmi beş milyon cenazeye mal olan kazanç bu mudur?

Yuvarlak, söbü, dört köşe masalarda söylenen masallar, herkesi esnetmekten başka şeye yaramadı. Vatanı yük sayanlara peşkeş çekilen Filistinde kan ve yaş akıyor. Doğrusu şu ki ipin ucu kimsenin elinde değil.. Barış güvercini, her gün yeni bir konferans ocağında kebap ediliyor.

Bütün dünyada ona kıymıyan bizden başka ulus yok.

En çetin bir savaştan alnı ak çıkan Türk, ülkü için vazgeçmesini bildi. "Balkan Birliği,, nin temelini eşiniz, altında bizim yüksek fedakârlığımızı bulacaksınız.

Başkaları uydurma esatir destanlarını eski bir hakkın tapısı gibi kullanmağa kalkışırlarken biz, Tuna kıyılarında, Vardar eteklerinde, Makedonya topraklarında yükselen taze izlerimizden vazgeçtik. Tarihten çok, yaşıyan gerçeğin buyruğuna baş eğdik. Genel barışın da başka yolu yoktur.

Bugün ortalığı kasıp kavuran kasırgalar, ulusların açgözlülü-

S. Gezgin

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

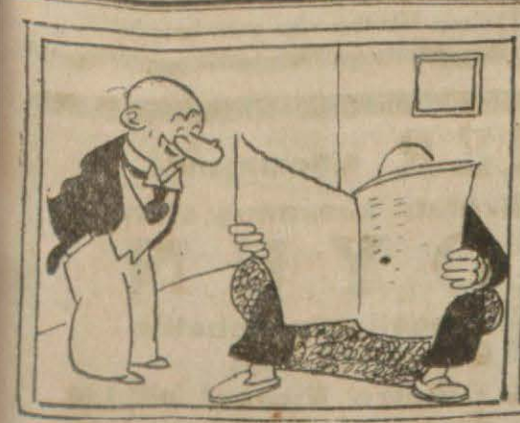

— Bay Gülüm, şu gazetelerdeki havadislere baksana...

. . . İtalya ne zamandanberi seferber halde...

. . . Fransa hudutlara asker gönderiyor...

. . . Almanya asker topluyor. Netice ne olacak ...

Bay Gülüm — Galiba şaka maka derken, birdenbire bir taraftan silâh patlayıp gene dünyayı ateş kaplıyacak!...

Kısa Şehir Haberleri

ESNAF CEMİYETLERİNDE — Esnaf Cemiyetleri müşterek bürosu - na bağlı cemiyetlerin idare heyetleri bugün toplanacaklar ve müşterek büronun idaresi hakkında bazı esaslı noktalar üzerinde konuşacaklardır.

Esnaf Cemiyetleri yıllık bütçelerini hazırlıyarak Ticaret odası Esnaf mürakabe bürosu müdürlüğüne ver - mişlerdir. Büro bu bütçeleri tetkik etmektedir.

DANSLI ÇAY — Galatasaraylılar Cemiyeti, 23 Nisan Salı günü, Tokatliyan salonunda saat 17 de bir danslı çay verecektir.

TİCARET ODASINDA — İstan - bul Ticaret odası meclisi bugün öğleden sonra toplanacaktır.

Sinemacıların isteğini tetkik ede - cek olan komisyon da önümüzdeki Salı günü toplanarak sinemacıları dinliyecektir.

BELEDİYE VERGİLERİ — Be - lediye reisliği şubelere gönderdiği bir tamimde, on beş Mayısa kadar bütün belediye resim vergilerinin toplanmasını bildirmiştir.

BİR TÜRK DOSTU ÖLDÜ — U - zun müddet İstanbulda Amerikan konsolosluğunda bulunan Bay Char - les Allen Cebelittarıkta ölmüştür. Bay Allen, hemen bütün hayatını İstanbulda geçirmiş, Türkçeyi çok iyi öğrenmiş, samimi bir Türk dostu idi. Geçen sene Amerikanın Cebelittarık konsolosluğuna nakledilmişti.

Polis haberleri :

İskarpinde saklanan beş yüz lira

Calyos adında bir kadın Galata yolcu salonundan vapura binece - ği sırada şüphe edilerek üzeri a- ranmış, ve iskarpinlerinin taba - nında beş yüz doksan lira bulunduğu görülmüştür. Kaçakçılık yapmıya teşebbüs eden kadın hak - kında takibat yapılıyor.

Sekiz kilo dinamit..

Zonguldakta Mustafanın dük - kânında sekiz kilo dinamit ve bir mikdar kapsül bulunmuş, takibata başlanmıştır.

Sokakta ölüm

Evvelki gece bir adamın Sirkecide Hamidiye türbesi önünde yerde yattığı görülmüş, otomobile konurken ölmüştür. Zabıta doktoru tarafından yapılan muayenede veremden öldüğü anlaşılmıştır. Bu adam Edirneli 318 doğumlu İbrahim oğlu Salimdir.

KALP DURMASI — Beyoğlunda Polonya sokağında oturan sobacı Vensa, Hamalbaşından geçerken kalp durmasından ölmüştür.

günden doğuyor. Ergeç bu anlaşılacak ve bir gün şimdi köpürerek çağlıyan canlı seller, gene kendi yataklarına dönecekler.. Bunu anlamak için bir kerecik arkamıza bakmak yeter. Arkaya bakanlar, unutmıyalım, ki önlerini de görmüş olurlar.

S. Gezgin

Bugece nöbetçi eczaneler

Samatyada: Teofilos, Fenerde: Hüsamettin, Şehzadebaşında: Üni - versite, Şehremininde: A. Hamdi, Karagümrükte: M. Fuat Aksarayda: Sarım, Ankara caddesinde: Eşref Neşet, Sirkecide: Ali Rıza, Beşiktaşta: Nail Halit, Beyazıtta: Cemil, Zeyrekte: Yorgi, Karaköyde: Hüseyin Hüsnü, Beyoğlunda Dellasuda, Ertuğrul, Yenişehirde: S. Baronakyan, Maçka - da: Feyzi, Kasımpaşada: Yeni Tu - ran, Halıcıoğlunda: Yeni Türkiye eczanesi.

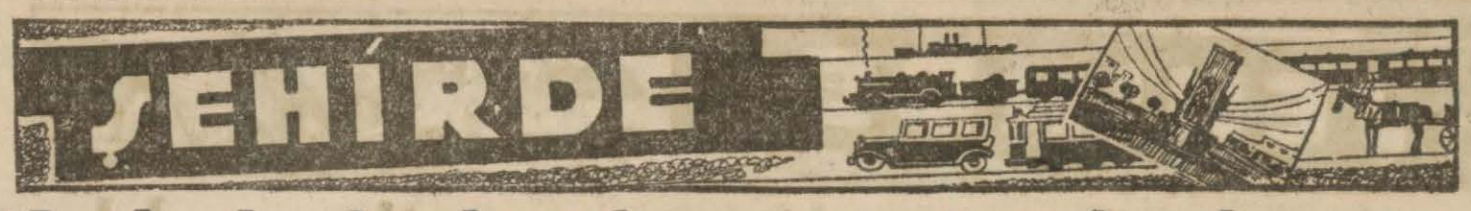

Kadınlarbirliği kongresi yakınlaşıyor

"Dünya kadınları Türk kadınının bugünkü hakkına nail olabilirlerse kendilerini bahtiyar sayacaklardır,,

Uluslararası Kadınlar Birliği kongresine iştirak etmek üzere dün, muhtelif milletlere mensup dört bayan daha şehrimize gelmiştir.

Bunlardan Avusturalya liberal fırkası azasından Bayan Oliver kendisiyle görüşen muharririmize demiştir ki:

— "Küçük yaşımdanberi feminist olduğum halde şimdiye kadar Uluslararası Kadınlar Birliğinin kongresine iştirak etmemiştim. Halbuki bu sefer, kongrenin Türkiyede toplanacağını duyunca, büyük bir sevinçle uzak yurdumdan yola çıkarak terakki ve inkişaflarının akisleri memleketimize kadar varan Yeni Türkiyeye geldim.

"Bugün Türkiye, hakkıl, bütün dünyanın dikkatini çekmiş bulu - nuyor. Bilhassa kadınlık sahasın - da birçok Avrupa uluslarını geride bırakan son hamleleri, bizi buraya getiren en büyük âmil olmuştur.

"Avusturalya mebuslar mecli - sinde yalnız iki kadın saylavımız vardır. Halbuki, bu yıl; Türkiyede birçok kadın saylavlar seçildiğini sevinçle öğrendim. Fırsattan istifade ederek kendileriyle temas edeceğim.

"Kongreye gelince, kadının medeni haklarını kazandığı bir memlekette toplanması itibariyle mu- vaffakiyetle neticeleneceğini umu- yorum. Bütün dünya kadınları, Türk kadınının bugünkü hukukuna nail olabilirse muhakkak kendilerini bahtiyar sayacaklardır.,,

Dün şehrimize gelen iki murahhas ile bir dinleyici

Estonyalı Muharririn Sözleri

Gene dün gelen ecnebi bayanlardan tanınmış Estonyalı muharrir Bayan Neggo da muharririmize şunları söylemiştir:

"Bir gazeteci olmak itibariyle Türkiye gibi bütün dünyayı kendisinden bahsettiren bir memleketi elbette görmek ve tanımak isterim. Bunun için hiç bir fırsatı kaçırmıyacağım. Nitekim, bugün Sinan ile tifaline iştirake gidiyorum. Kongreye iştirak etmekle beraber, bilhassa Türk kadını hakkında uzun tetkiklerde bulunarak, gerek gazetelerde, gerek kitap halinde gördüklerimi yazacağım...,,

Dinlemek İçin Gelen

Dün kongereye, murahhas ol - madığı halde, sadece yeni Türkiye ve kadın hareketine karşı olan a - lâkası dolayısiyle şehrimize gelen İngiltereli Bayan Vayt da şunları söylemiştir:

"Ben murahhas değilim. Kongre ile şahsen alâkadar olduğum için kendi hesabıma İngiltereden kalkarak buraya geldim. Yaşım ilerlemiş olduğu halde,kadınlık davasını herhangi yerde takipten çekinmem.. Istanbula gelerek, Türk hemşirelerimin kazandıkları bü - yük muvaffakiyetleri tebrik et - mek ve kongre çalışmalarını ya - kından görmek istiyorum.

"Kadınlığın ergeç bütün dünyada her sahada erkeklerle müsa - vi haklar kazanacağına yürekten inanmış bulunuyorum. Bu inançla dünya kadınlığının bir gönüllüsü gibi kadınlık davasını takip et - mek için her yıl memleketten memlekete koşarım...,,

Avusturyalı murahhas Bayan Şelvarg dün şehrimize gelmiştir.

Türk Kadınlar Birliği erkânı Dünya Kadınlar Birliği merkez bürosu azasiyle dün Yıldız sarayına giderek kongre dolayısiyle orada açılacak olan kadınlar sergisi ile meşgul olmuşlar.

Merkez büro bugün Türk Kadınlar Birliği merkezinde toplanacak, konuşmalara devam edecek tir.

Kadıköy Su Şirketinin bir yıllık kazancı

Kadıköy su şirketinin yıllık bilânçosuna göre, şirket 934 sene - sinde 35000 lira kâr etmiştir. Fakat İkincikânundanberi tarife indirilmiş olduğundan şirket bu yüzden zarar edeceğini ileri sürmektedir. On altı kuruş olan tarife on dört kuruş otuz paraya indirilmişti. Kadıköy su şirketinin tarifesinin yükseltilmesi etrafında yaptığı itiraz Nafia Bakanlığınca tetkik edilmektedir.

Rıhtım resmi

İstanbula gelip giden yolcular - dan rıhtım resmi alınıyordu. Bu resim alınırken bazı hâdiseler de oluyordu. Liman umum müdürlüğü bunun önüne geçmek için de - niz nakliyatı yapan müesseselerle anlaşmış ve bu resmin bilet ücretlerile beraber alınmasına karar vermiştir. Liman umum müdürlüğü buna karşılık olarak, müesse - selere yüzde on tahsil ücreti verecektir.

Telefon ve telgraf

Nafia Bakanlığınca hazırlanan bir statistiğe göre, şubat ayında ecnebi memleketlerle 23864 telsiz ve 1240 kablo hattı görüşmesi yapılmıştır. Dahili kablolarla 9740 telgraf çekilmiştir. Hariç memle - ketlerle 4250 telefon görüşmesi yapılmıştır. Ankara ile İstanbul arasında ise 11531 konuşma ol - muştur. 934 senesinin ayni ayına göre, Ankara ile İstanbul arasında 3036 fazla konuşma yapılmıştır.

Silivri cinayeti

Zan altına alınanlar serbest bırakıldılar

Silivrikapıda Sallabaş Dimitri - nin oğlu 22 yaşında Periklinin bir gece öldürülmesi üzerine üçü kadın olmak üzere on beş kişi zan altına alınmıştı. Bir haftadan beri devam eden tahkikat neticesinde bunların serbest bırakılmasına karar verilmiş, hepsi de dün salıverilmişlerdir.

Yalova bu yıl daha güzelleşiyor

Akay idaresi, Yalovanın imarına bu yıl daha çok ehemmiyet verecektir. Gelecek yıl yapısı bi - tirilmiş ve hazırlanmış buluna - cak olan yeni bir otel her türlü konforu havi, modern bir bina o- lacaktır. Otelin yüzme havuzları, asansörü, banyo ve sağlık bakı - mından hertürlü tertibatı bulunacaktır.

Bu yıl, Yalovaya gitme mevsi - minin başlıyacağı on beş mayıstan itibaren sabah akşam vapur se - ferleri yapılacaktır. Şimdi sabah giden vapur akşam oradan kalk - maktadır. Yeni şekilde Yalovaya gitmek istiyenler, hem sabah, hem de akşam gidebileceklerdir. Ayni şekilde Yalovadan gelmek istiyenler de hem sabah, hem de akşam gelebileceklerdir.

Belediyenin borç para almasına izin verildi

Muhtelif şehir işlerine harcan - mak üzere belediyeler bankasın - dan yapılacak 750000 liralık istikraza İç Bakanlığınca müsaade edilmiştir. Para yakında alınacaktır.

Dün sabah belediye zabıtası memurları erkenden Eminönü, Ye - miş, Sirkeci civarındaki bütün seyyar satıcıları toplıyarak Emin- önü merkezine götürmüşlerdir.

Bunların sattıkları yiyecekler - den nümuneler alındığı gibi kendileri de kalabalık yerlerde dur - duklarından dolayı da cezalandırılmışlardır.

Gümrüklerde teşkilâl

Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığı tetkikat müdürü bay Mustafa Nuri dün de İstanbul gümrükle - rinde yeni tatbik edilecek şekil üzerinde uğraşmış ve ambarlar mürakibi bay Nuriden izahat almış - tır.

SIYASA

Fransanın vaziyeti

Fransada on kere nazırlık, [illegible] kere başvekillik yapan Bay Tardiyö son günlerde "Fransa tehlikede!,, adını taşıyan bir eser yazı[illegible] ve bu eseri ile, "Kalpleri Fransanın mazisinden gurur duyguslan ve Fransanın atisi namına mitle çarpan Fransızların,, noktanazarını anlatmağa çalıştı. Bu[illegible] iklerle yazıldığı söylenen eser[illegible] hemen yarısı İngiltere, Ameri[illegible] ve Almanya aleyhinde acı tenkitlerle doludur.

Tenkitler okadar acı ve okadar şiddetli ki bu üç devletin bir ol[illegible] Fransayı yıkmağa teşebbüs ettikleri zannedilir.

Bay Tardiyö'nün anlatışına [illegible]re Fransanın emeli, sulhtü[illegible] sulhü temin etmenin yolunu b[illegible]mak lâzımdır.

Ona göre "Fransa tamirat [illegible]selesinde, muahedenin askri [illegible]kümleri meselesinde, Makdon[illegible]dın plânı ve dört devlet misakı [illegible]selesinde olduğu igibi her tek[illegible] "evet,, diyecek olursa sulh sağlamaz, bilâkiz pek fena bir [illegible]ziyete düşer. Ohalde Fransa, [illegible]nün birinde, şeraitin bütün m[illegible]hazalarını silip süpüren ve sil[illegible] sarılmayı bir zaruret haline g[illegible]ren bir emrivakiyle karşılaşmamak istiyorsa kuvvetli ve müsta[illegible] bir devlet olarak yaşamak azm[illegible] göstermeli se zerre kadar teslimiyet göstermemelidir.,,

Ve Bay Tardiyö bu vadide [illegible] çok sözler söyledikten sonra Mac[illegible]donald ile Musoliniye de ilişe[illegible] ikisinin "gayet yüksek insani [illegible]iklerle başka milletlerin harp n[illegible]cesinde elde ettikleri muvaffak[illegible]yetleri altüst etmeğe müzaheret[illegible] diyor.

Bay Tardiyö'nün eseri oştan başa bu mahiyette mütaleadan doludur.

Eserin ingilizce tercümesi İngilterede iyi karşılanmamış ve d[illegible]ğerli sayılmamıştır.

Fakat bu eser, Fransada mühim bir fikir mektebinin İngilterede[illegible] şüphe ettiğini gösterdikten [illegible]ka Fransayı mütehakkim görd[illegible]dikçe huzursuzluk duyan ve [illegible]likeli emrivakiler bekliyen mühim bir grupun bulunduğunu da ispat ediyor.

İyi anlaşmış olduklarını ilân süren devletlerin bile biribirilerinden bukadar şüphe duydukları [illegible] devirde herşey beklenebilir..

ö. R. Doğru

Geçmiş Kurunlar:

10 Nisan 19[illegible]

NANASENİN ESİRLERİMİZE BİR YARDIMI

Sibiryada üseramızın celbi için [illegible]kûmetin şimdiye kadar yaptığı teşebbüsler nihayet semere vermiştir. Cemiyeti Akvam tarafından Sibiryadaki [illegible]man, Avusturya ve Bulgar üsera[illegible] memleketlerine nakletmeğe m[illegible] seyyah Nansen, oradaki Türk üseranın da sevkine delâlet etmiş ve esirlerimiz Vladbostoka getirilmiştir.

Bu akşam SUMER sinemasında
Beynelmilel birinci mükâfatı kazanmış olan
Büyük OYUN
muhteşem filminin ilk iraesi münasebetile
MEVSİMİN SON GALASI
Oynıyanlar: MARIE BELL - Pierre Richard WILLM
Charles VANEL - François ROSAY
Filmin uzunluğu hasebile suvareler tam 9 da başlıyacaktır.
Yerlerinizi evelden aldırınız.
Hamış Genç kızların bu filmi görmemeleri rica olunur

BÜYÜK DENIZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 69 | Yazan: İshak FERDİ

Emir Mehmedi tuzağa düşürdüler. Kral çadırın aralığından gözetliyordu!

Emir Mehmet (Işbiliye) den ayrıldıktan sonra..

Işbiliyeden ayrıldıktan sonra, Emir Mehmed beyaz bir atla rehberinin peşini takibe başlamıştı .. Emir Mehmedi hiç bilinmiyen yollardan götüren rehberin - saatler geçtikçe - heyecanı artıyordu.

Rehber, bu yolda (Cerine) ye çok çabuk ve varılacağını söylüyordu.. .

Emir Mehmed, yolda giderken, rehberle konuşuyordu:

— Garnata ne âlemde? Musa kaleden bir huruç hareketi yapacaktı.. Neden yapamadı?.

— Musadan mı bahsediyorsunuz, ya Emir? Onun başına kim toplanır? Garnatada Musanın peşinden gidecek deliler kalmadı.

— Neden? Musa daima mücahitlerin başında giden bir kahramandı.. Yoksa İspanyollar onu da mı satın aldılar?.

— Güzel keşfettiniz.. Musa düşmana satılmış, vatansızın biridir. Elime geçerse, onu, herkesten önce ben gebertirim. .

— Tuhaf şey!. Demek ki Musadan da hayır kalmadı ha?.

Bir müddet atlarını sürerek ilerlediler..

Dar yollardan geçerken, Emir Mehmed:

— Ben buralardan yüz defa geçtim amma, bu gizli yolları hiç görmedim.. Sen nasıl ve nereden öğrendin?.

Diye soruyordu..

Rehber gülümsiyerek başını sallıyordu... .

Bir kaç saat böyle konuşa konuşa yürüdüler. Bir derenin başına gelmişlerdir.

Rehber birden başını Emire çevirdi:

— Şimdi uzaktan İspanyol ordularının karargâhını göreceğiz.. Sakın korkmayın!..

Emir Mehmed atının dizginlerini çekti:

— Düşman askeri bizi görmez mi?.

— Hayır... Dereyi geçince tekrar şeytanların göremiyeceği gizli bir yola dalacağız..

Emir Mehmed birdenbire uzaktan görünen düşman karargâhına şöyle bir göz attı..

Ve içini çekerek kendi kendine mırıldandı:

— Bütün dünyayı İspanyol askeri kaplamış. Biz iki kardeş bu kalabalıkla nasıl dövüşeceğiz?.

Emirin cesaretini arttırıyordu :

—Biraz sonra da (Cerine) deki müslüman kuvvetlerini göreceksiniz!.. Merak etmeyiniz... Düşman askeri göründüğü kadar kuvvetli değilidr. Halbuki Emir Saidin hazırladığı mücahid alayları bütün (Cerine) havalisini sarmıştır . İslâm mücahitleri sizi bekliyorlar, Emir! ..

Emir Mehmed ne de olsa çocuk meşrebli bir gençti.. Rehberin bütün söylediklerini ciddî sanarak. fazla düşünmeden yoluna devam ediyordu..

Dereyi geçmişlerdi..

Tekrar, eskisi gibi, çalılıkların arasına dalarak konuşa konuşa yürümeğe başlamışlardı..

İşte bu sırada birdenbire Emir Mehmedin etrafını saran yüzden fazla kargılı düşman askeri yolun her tarafını kesmişti..

Sağdan soldan:

— Dur!.. Davranma!..

Sesleri işidiliyordu.

Emir Mehmed bu sırada rehberi kaybetmişti...

Yapılacak hi ç bir şey yoktu.

Emir Mehmed hâlâ biraderi tarafından kendisinin tuzağa düşürüldüğünü tahmin etmiyordu.

İlk önce belindeki hançerini çekerek bir kaç kişiyi yaralamk istedi.. Fakat, bir hançerle yüz kişiye nasıl hücum edilirdi?.

Emir Mehmed dişlerini gıcırdatarak atını sürmek istedi.. Hayvanın ayakları ilerleyemiyordu. .

Baskın yapan İspanyol askerleri atın etrafını etten bir duvar halinde sarmışlardı. .

Düşman askerleri arasından yaşlı bir zabit Emir Mehmedin yanına geldi:

— Silâhlarınızı bana veriniz !.. Onu gene size iade edeceğimden emin olabilirsiniz!. Dedi...

Emir Mehmed çok şaşkındı.. Hançerini İspanyol zabitina uzattı... .

— Al.... .

— Siz kimsiniz? Yolumu neden kestiniz?..

— Biz kral hazretlerinin muhafızlarıyız.. Sizinle harb ediyoruz... Yolunuzu kesmemizden daha tabiî bir hareket olur mu ?.

Askerler yol açtılar.. Ve Emirin atının iki bacağına — kaçmasın diye — zincir vurarak, düşman karargâhına doğru ilerlemeğe başladılar.. .

Emir Mehmed hiddetinden çatlıyordu. Bundan büyük felâket olur muydu? Biraderinin (Cerine) de hazırladığı kuvvetlerin başına geçmeğe giderken, düşman eline esir düşmek ne feci bir talihsizlikti!... .

İki saat kadar yürüdüktn sonra, kralın çadırı önüne gelmişlerdi.

Her tarafta borular çalıyordu. Kumandanlar, şövalyeler çadırlarından koşarak geliyorlardı..

Herkesin ağzında yalnız bu üç kelime dolaşıyordu:

— Emir Mehmed yakalanmış..

İspanyol şövalyelerinden hiçbiri, Emir Mehmedin pusuya düşeceğini ummuyordu.. Onu gözüyle görmek için kralın çadırı önüne toplanmışlardı.

Kral Ferdinand yavaşça çadırın aralığından dışarıya baktı.. Emir Mehmedi gördü. Ve muhafız kumandanına gizlice şu emri verdi:

— Haydi, çabuk, dışarıya çık .. Emirin kollarına ve bacaklarına zincir vur!.. Bu adam Işbiliyede nişancılığı ve vuruculuğu ile tanınmıştır. Onu, karşımda, azılı bir çoban köpeği gibi, zincirle bağlanmış görmek isterim!..

Muhafız kumandanı kralın çadırından dışarıya çıktığı zaman, büyük rütbeli ordu zabitleri Emir Mehmedin etrafını sarmışlardı.

Herkesin yüzü gülüyordu.

(Sonu yarın)

imtihan işleri

Tıp talebesi de talimatnamede tadilât istiyor

Hukuk fakültesinin imtihan talimatnamesinin bazı maddelerinin değiştirilmesi etrafında Bakanlıkla konuşmaya giden hukuk fakültesi talebe heyeti dün Ankaradan dönmüştür.

Yapılacak değişmelerin Bakanlıkça talimatnameyi hazırlıyan fakülte inzibat meclisine havale edilmesine karar verilmiştir. Yakında fakülte meclisi tekrar toplanarak değiştirilmesi icap eden maddeleri tetkik edecektir.

Diğer taraftan Tıp fakültesi talebesi de Dekanlığa müracaat ederek imtihan talimatnamesinde bazı değişmeler istemişlerdir.

Yeni talimatnamede ikmal imtihanları kaldırılmıştır. İmtihanda muvaffak olamıyan talebe sınıfta kalmaktadır. Yıl içinde yapılan doktora imtihanlarında birinde muvaffak olamıyan talebe bir devre aşağı düşmektedir. Bunlar için yeniden imtihan olmak mecburiyeti vardır. Talebe bu usulün değiştirilerek ikmal imtihanlarının tekrar konulmasını istiyor.

Dekanlık yakında fakülte meclisini toplıyarak bu istek etrafında görüşecektir.

Kaçakçılık yapan terziler yakalandı

Haber verildiğine göre, Beyoğlunda kibar ailelere yüksek fiatla "son moda,, diye kaçak elbise satan bir kaç terzi hakkında takibata başlanmıştır.

Bu terzilerin, model getirecek lerini ileri sürerek Avrupaya gittikleri ve oradan, kendi eşyaları gibi göstererek kıymetli ve Avrupada ucuza alınan elbiseler getirmekte oldukları anlaşılmıştır.

Bu terziler, işi daha ileri götürerek yanlarında çalışan kızları da Yunanistana gönderip oradan ayni şekilde elbise getirtmişler, fakat dairelerinde cürmümeşhut halinde yakalanmışlardır. Aralarında tanınmış bir kadın terzi de bulunmaktadır.

Ermeni patriğinin hastalığı ağırlaştı

Bir müddettenberi rahatsız olan ermeni patriği Naroyan'ın hastalığı birdenbire fazlalaştığından doktorların tavsiyesi üzerine patrik dün Kumkapı patrikhanesinden kaldırılarak Yedikule ermeni hastanesine götürülmüştür.

Çocuk bayramı

Çocuk bayramının yakınlaşması münasebetile dün bazı toplantılar yapılmıştır. Bir çok başhocalar, bir kaç mıntaka okulunun bir araya toplanarak umumî eğlenceler yapılmasını doğru bulmamışlar ve bunun güçlüğünden bahsetmişlerdir.

Okul hocaları her mıntakanın kendi okullarında eğlenceler yaparak çocuk bayramını daha güzel bir surette kutlulayacaklarını söylemişlerdir. Netice Kültür müdürlüğü ile çocukları esirgeme kurumunun yapacağı toplantıda belli olacaktır.

Yangın telefonları

Şehrin muhtelif yerlerine konacak yangın bildirme telefonları etrafında itfaiyece bir proje hazırlandığı ve her mahalleye konacak telefonlar için evlerden üçer lira alınacağı haberinin doğru olmadığı anlaşılmıştır.

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan — Tefrika No. —106—

Haliçte en eski klise

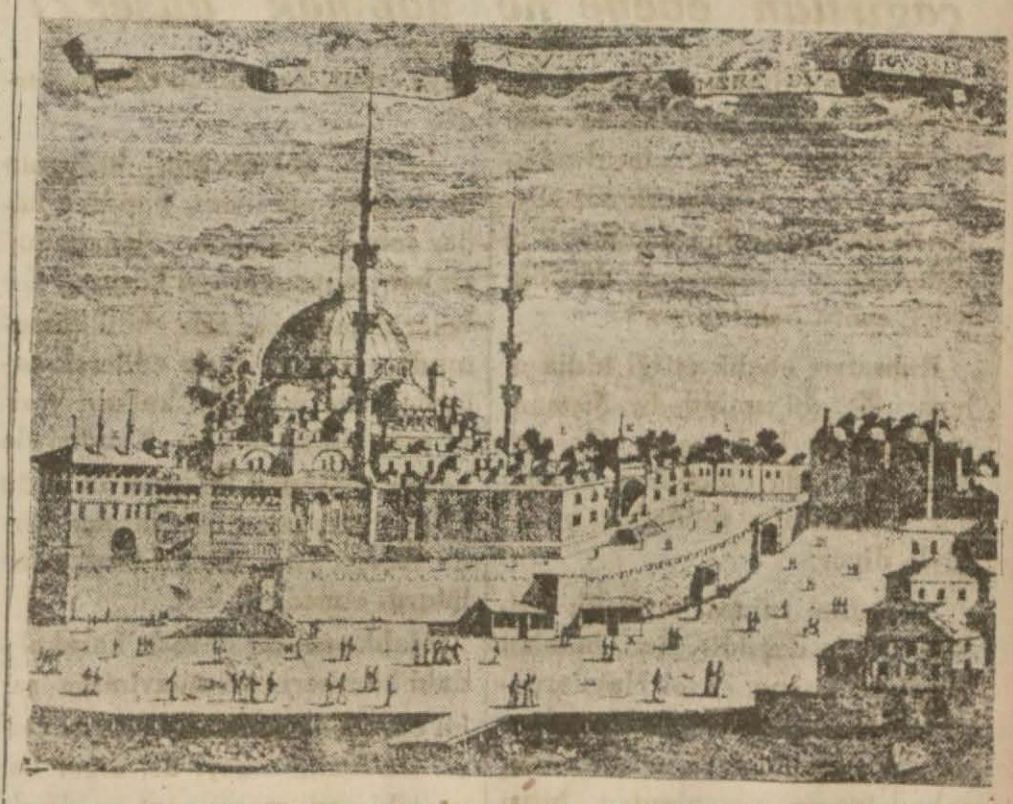

Yeni camiin eski hali

İvaz efendide vaktile hayli çulhalar vardı.Bunlar, evlerin altında hilâlî adı verdikleri bezleri dokurlardı. İstanbulun kibar muhitlerinde çok rağbet görmekte olan çulhalar, Tanzimattan sonra söndü. Avrupanın çürük malları yerli çulhaların satış kıymetini düşürdü.

Bunun gibi sur haricindeki deri imalâthaneleri de sonraları eski kıymetlerini kaybettiler.

TEKFÜR SARAYI

Büyük Kostantinin yaptırmış olduğu Palais de Bélisaire diye anılan Tekfür sarayı, sur dışında bulunmakta idi. Saray, sonraları Jüstinyanos tarafından tamir edilmiş, büyütülmüştü.

Sarayın eski resimleri, buranın çok güzel ve san'atkârane yapılmış olduğunu göstermektedir. Bu sarayın iç taksimatı son derece dikkati çekecek mahiyette idi. Yer kattaki on yedi metre uzunluğunda bulunan sofaya, dehlizden ışık girmekte idi. Merasim salonuna da bir çok kemerli pencerelerden ışık giriyordu.

Sarayın dışı, baştanbaşa renk renk tuğlalarla süslü olarak yapılmıştı.

Tekfur sarayında büyük tarihî vak'alar geçmiştir. Beşinci Paleoloğ kurunda Aleksiyos adlı biri, dükalığı eline alarak bütün Kantakozinos ailesini toplıyarak Tekfur sarayına hapsettirmişti.

Tekfur sarayı duvarları arasına vaktile bir kibrit fabrikası da kurulmuş olduğundan buraya bir zamanlar kibrithane de denmiştir.

* * *

Ayvansaraydaki kiliseyi ziyarete gelen imparatorlar, Ayvansaraydaki küçük bir liman içinde bulunan iskeleden çıkarak giderlerdi.

Ayvansaray olduğu tahmin edilen Kilyomeni kapısından sonra Vlâherna kilisesine gidilirdi. Vaktile bu kapının sağında bulunan bir kulede iki tavuskuşu arasında yazılmış Aya Pantaleymon kitabesi ile iki taş keşfedilmişti.

Kapının sol tarafında, imparator Moris tarafından dikilmiş ve duvarları üzerinde hayatına ait manzaralar gösteren Karya revakı bulunuyordu.

Ayvansarayın bu küçük limanrnın yanında bir de tersane vardı. Bu tersane, surun haricinde kalmakta idi.

Ayvansaray kapısından şarka doğru yüz metre gidilince şimdiki Atik Koca Mustafapaşa camii gelir, ki burada vaktile Aya Petro adlı bir kilise bulunuyordu. Camiin yakinindeki Aya Dimitri Kanavo rum kilisesinin yerinde de Pamaharistos adlı bir kilise bulunmakta idi. Bu tarihî yerlerden sonra Balata gelinmektedir:

BALAT: Balata gelmeden biraz evvel, biribirlerinden otuz metre kadar mesafede ve aralarında birer kule bulunan üç geniş kemerin bulunduğu yere vaktile Porta Kinigo (Avcılar kapısı) denirdi. Bu kapının her iki yönünde vaktile mermerden kabartma iki resim vardı. Bu resimlerden biri kanatlı muzafferiyet ilâhesini göstermekte idi, ki fetihten sonra ele geçirilmiş ve eski eserler müzesinde saklanmıştır.

Tarihî zeyl, bu kemerin burada bulunan limanın methali olduğunu ileri sürerek şu malûmatı vermektedir: "Sarayın üç sıra kürekli kadırgaları da bu limanda bağlanmakta idi.,,

Bununla beraber, bu tarihçi Kinigo kapısını, Balat kapısı olduğunu söylemiştir. Ve bu malûmat, Balat kapısını hakikî olarak tayin ettirmemektedir.

Balattan sonra Porta Fenari denen Fener kapısı ve Fenere gelinmektedir. Burada fetihten iki yüz yıl önce büyük bir fenerin bulunduğu tahmin edilmektedir.

Fenerde bir çok kiliseler vardı. Öfemya adlı bir kilise için, milâdın üçüncü yüz yılı içinde yaşıyan Kastinos tarafından yapılmış ve şehrin en eski kilisesi olduğu söylenmektedir.

Bu kilise, saraydan uzaklaştırılan prenslerin nefyedildikleri yerdi.

Romen Lekapen, Zoi'yi buraya hapsetmiş, diğer Zoe 1042 de hemşiresi Teodorayı buraya göndermiş, Komnen'lerin valdesi Ana Delasena ile kızları, gelinleri buraya nefyedilmişlerdi.

(Sonu yarın)

Mahkemelerde

Ebeler nizamınca

Aile ebesi zamanında yetişirse, çocuk doğurtmak için acele edilerek daha evel çağırılan ebeye ne yapmak düşer?!

Bir ebe aleyhnide açılan ruhsatsız ebelik etmek davasile bu ebe aleyhine başka bir ebe tarafından açılan yakışık almıyacak söz söylemek davasına, Sultanahmet 2 ci sulh ceza mahkemesinde dün öğleden sonra bakıldı.

Ruhsatsız ebelik ettiği iddia olunan, Zaruhi ismindedir. Şişman, gözlüklü bir kadın olan Zaruhi, altmış yaşında olduğunu söylüyor. Kendisini müdafaa yollu, şöyle diyor:

— Benim ruhsatsız ebelik ettiğim, doğru değildir. Ben, bundan yirmi yedi sene, evvel Haydarpaşadaki ebelik mektebinden şahadetname aldım. Beni imtihan edip şahadetname verenlerden birisi de, meşhur doktor Besim Ömerdir. Ne yazık, ki bu şehadetname bugün elimde bulunmuyor. Başka bir davadan dolayı bir mahkeme dosyasına konulmuştu. Adliyede yangın çıktı, Ayasofyadaki Adliye sarayile beraber benim şahadetnamem de yandı, kül oldu. Şimdi size göstermek üzere numarsını verip kaydını çıkarttırmak üzere uğraşıyorum. Lâkin, ben altmış yaşına vardım. Zaten altı aydır ebelik ettiğim yok!

Hâkim Salâhattin Demirelli, daha evvelki celsede bu şahadetname kaydını getirmek üzere bir ay mühlet verdiğine işaret ederek, sordu:

— Neden şimdiye kadar bu işi halletmediniz?

— Nasıl halledeyim? İş, benim elimde değil ki!... Benimle birlikte mektepten çıkanları şahit getirsem olur?

— Olmaz! Size son defa olmak üzere mayısın yedisine kadar mühlet veriyorum!

Bundan sonra ebe Nezihe tarafından açılan davaya geçildi. O - tuz yaşında olduğunu söyliyen bu davacı, şunları söyledi:

— Topkapıda dökmeci Hayikin karısının ağrısı tutmuştu. Acele beni çağırdılar. Gittim. Tam işe başlarken bu Zaruhi geldi. Bana huşunetle çıkıp gitmemi söyledi. Hakaret etti. Karakola gittim. Şikâyet ettim. Orada da beni tahkir etti!

Hâkim Salâhattin Demirelli, ebe Zaruhiyi bu işten dolayı da sorguya çekti. Zaruhi, şu cevabı verdi:

— Ben, dökmecinin karısının ötedenberi ebesiyim. Şimdiye kadar tam üç çocuğunu almışımdır. Haber gelince, oraya koştum. Ebeler nizamınca, aile ebesi zamanında yetişirse, acele edilerek çağırılan ebe yerinden kalkar, yerini eski ebeye bırakır. Kendisi de bekler, paradan hissesini alır. Bu kadın, ben bunu hatırlatınca kızdı. Kavga ettik. Lâkin ben kötü lâkırdı etmedim!

Mahkeme, bu davada karakoldaki komiserin ve muavininin şahit olarak çağırılmasına karar verdi. Bu muhakemeyi de, diğer dava gibi yedi mayıs saat on dörde bıraktı.

Mahkemede bir tevkif

Beyazıtta bir kunduracı dükkânından postal aşırdığı iddiasile yakalanan Sabri isminde otomobil tamircisi bir genç, dün akşam üzeri Sultanahmet ikinci sulh ceza mahkemesine gönderilmiş, sorgusu yapılarak tevkif edilmiştir. Davacı ve şahitler çağırılacaktır.

Karısını mı yaralamış?

Lângada karısı Lâmiayı belinden bıçakla yaralamaktan suçlu tramvay biletçisi Fahrinin muhakemesi, İstanbul birinci ceza mahkemesinde dün yapılmıştır.

Tramvay kontrol memuru İzzet, seyyar bileyici Mustafa, biletçi Şükrü, Fahrinin kaynanası Firdevs, şahit olarak dinlenilmişlerdir.

Muhakeme, başka şahitlerin çağırılmasına kalmıştır.

KARAR VERILDİ — İpekli kumaş kaçırmaktan suçlu Eğe vapuru çarkçıbaşısı Hilminin duruşmasına dün sekizinci ihtisas mahkemesinde devam ve eski kararda ısrar edilmiştir. Hilmi evvelce dokuz ay hapse mahkûm olmuş, bunu da temyiz mahkemesi nakzetmişti.

Siirt vilâyet meclisinde

Siirt, 9 (A.A.) — Vilâyet umumî meclisi çalışmasını bitirmiştir. Adî bütçe 94 bin, fevkalâde bütçe 68.048 lira olarak tespit edilmiştir.

ÜLKEMİZDE

Kırkağaçta

Zehirli gazlardan korunmak için hazırlık

Kırkağaç, (Hususî) — Kırkağaç kaymakamı Bay Fuat, Manisadaki fırka komutanı bay Ali Rıza'ya müracaat ederek halkın zehirli gazlardan korunma işleri hakkında tenvir edilmesini rica etmiştir. Bunun üzerine fırka komutanının gönderdiği bir zabitimiz, halka hava hücumlarından ve zehirli gazlardan korunma çarelerini, vasıtalarını, maskeleri göstermişti. Bunun için camilerde Cümhuriyet meydanında, askerî mahfel bahçesinde birkaç toplantı yapılmış, kadın erkek bütün ahali hazır bulunmuştur. Halkın gösterdiği alâka büyüktür, bununla beraber alınması lâzım gelen tedbirlerin de zihinlerde büyütüldüğü gibi olmadığı, basit bazı tedbirlerle bu hücumlardan korunulabilmesi mümkün olduğu anlaşılmıştır.

Kaymakamın teşebbüsü çok faydalı olmuştur.

Çanakkale vilâyet meclisinde

Çanakkale, (Hususî) — Vilâyetimiz umumî meclisi 45 gün süren çalışmasiyle teklif olunan bütçeleri varidatla müvazene ederek tespit ve kabul etmiştir.

Maarife 176.258 lira 70 kuruş, Nafiaya 99.453, Sıhhiyeye 51.411 lira 50 kuruş, Hususî muhasebeye 107.242 lira 80 kuruş, Ziraate 7.253, Baytara 3.370, vilâyet matbaasına 4.711 lira ayrılmıştır.

Bütün vilâyet bütçesi 449.700 lira olarak kabul edilmiştir. Son olarak daimî encümen seçimi yapılmış, üyeliklere özekten eczacı Tahsin Saltık, Bigadan Osman, Geliboludan Raif, Lâpsekiden Hamdi seçilmiştir.

Bu seneki çalışmasını bitiren umumî meclis valinin kısa bir söylevile toplantı ve çalışmalarına son vererk dağılmıştır.

Gümüşhane vilâyet meclisinde

Gümüşane, 9 (A.A.) — Vilâyet umumî meclisi mesaisini bitirmiştir. 206 bin 808 liradan ibaret olan varidatından 46.497 lirasını mahallî işlere, 59.300 lirasını Nafiaya, 88.615 lirasını maarife, kalanını da Ziraat, Baytar ve Sıhhat işlerine ayırmıştır.

Atlı tramvay ve su

Izmir'in iki büyük derdi yıllardan beri bir türlü halledilemiyor.

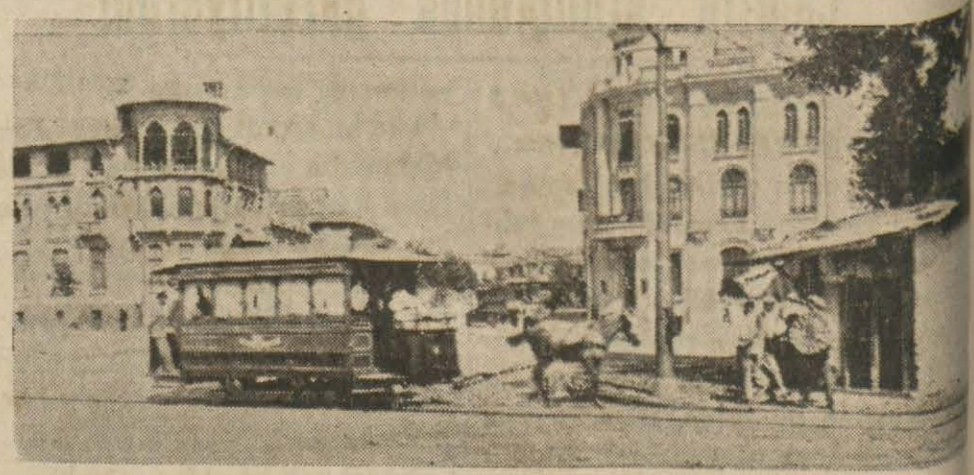

İzmirde Gümrük caddesinde tıpış tıpış giden atlı tramv

İzmir, (Hususî) — Karşıyakaya Yamanlardan akıtılacak suyun, evvelce işaret ettiğim gibi, kurt masalı şeklini alması, Karşıyaka halkını nihayet şikâyete sürüklemiştir.

Bugün, ileri gelenlerden 22 zatın imzası ile vilâyete ve belediyeye bir istida verilmiştir. Bunda, halkın mütemadiyen tazelenen çeşitli vesilelerle susuz bırakıldığı, müteahhidin ve belediyenin vazifelerine lâkayt kaldıkları bildirilmekte ve sonunda hülâsa:

"Bizden 25 — 80 lira arasında branşman parası alındı. Artık sudan vazgeçiyoruz. Hem paramızı, hem de faizini istiyoruz!,, Denilmektedir. Aldığım malûmata göre, belediye ile müteahhit arasında bazı cihetlerde çıkan anlaşamamazlıklar, su işini sürünceme de bırakmıştır.

Su, geçen sene akıtılacaktı. Belediye, müteahhidin şartname ve mukavelename ahkâmı dahilinde bütün tesisatı tamamladığı kanaatindedir. Kendisine tebliğat yapılacak ve bunları tamamlaması istenecektir. Müteahhit, bu tebliğata riayet etmediği takdirde, belediye sandığındaki depozito akçesi sarfolunarak noksan kısım, belediyece tamamlanacaktır. Fakat görünüşe nazaran su işi, daha bir müddet uzyacaktır. Belki yaklaştığımız şu yaz mevsiminde de Karşıyaka halkı suya kavuşamıyacaktır. Ne yazık?..

Karşıyakanın bu derdi, İzmirin tramvay derdi ile karşı karşıya durmaktadır. Fakat tramvay işi, daha katmerli, daha eski, daha usanç vericidir.

9—10 senelik gazeteciyim. Y nız benim, atlı tramvaylar i yazdığım yazının yekûnu, birk dosyadan fazladır.

Vaktile Kordon atlı tramvayl rı, rıhtım idaresi ile birlikte ec bi bir müessese elinde idi. Devl muayyen bir hisse alırdı. Bu mü essese, öyle işler yaptı, öyle f rıldaklar çevirdi ki, nihayet dev let el uzattı ve iş, mahkemeye dü tü, bazıları mahkûm edildi.

Şimdi Kordon tramvaylarını elektriklendirmek meselesi, hü kûmet ve belediye ile İzmir elek trik şirketi arasında hallolunacak bir mesele halinde bulunuyor.

Alâkadarlardan kime sorsanız — Müzakeredeyiz. Hatlar reden, nasıl geçireceğimizi d nüyoruz. Şirket, belediyeden şunu istedi. Belediye şu şartı ileri sür dü, maamafih, yakında bir netice ye bağlanacaktır!

Cevabını alıyorsunuz. Ortad müsbet hareket namına en küçü bir şey yoktur. İzmirin rıhtım gi bi en müstesna bir yerinde, do yabancı gözü önünde, bizim tar hî atlı arabalar, aşağı, yukarı, iş leyip duruyor.

Sür'at, medeniyet, iş bakımın dan acıklı bi rvaziyet!

Gazi bulvarından elektrik tramvayların işlemesi ve Kene cihetinin de kurtarılması, hem hemen Kordon tramvaylarında betaet içindedir. Buna çare lâzım dır. Formaliteyi kısaltarak, isabe li teşebbüslerle İzmirin tramva masalına nihayet vermek lâzım dır.

R. G.

KURUN'un edebî tefrikası: 25

Baba Dostu

Bürhan Cahid

— Ona şüphe mi var! Kadın, bir kere tabiatin erkeklerde olmıyan hususî arızalarile malûldür. Erkeklerin muvaffak oldukları hangi işe, hangi mesleğe girseler bu, onların muvakemetini kıran en gizli düşmandır. Senin şu küçük motörle Akdeniz seyahatine çıkabilir misin? Olamaz. Çünkü, bu ince tekne açık denizlere dayanmaz. Onun motörü uzun seferlere mukavemet edemez. Sonra daha garibi.. Sen bu motörle karada gezebilir misin, ne münasebet değil mi? İşte, kadının ağır erkek işlerine karışması da, buna benzer. Kuluçka makinesinden okkalık ekmek çıkmaz, çocuk fabrikası, top, tüfek yapmaz. Kadın da, ne yüksek bir diplomat, ne beynelmilel bir sportmen, ne denizlere hükmeden bir amiral, ne ordulara kumanda eden bir başkumandan olamaz.

Kadın ancak erkeğe yardımcı, yanaşma gibi çalışabilir. Hem biliyor musun, çalışan kadınlar ne çabuk harap oluyorlar. Ben, bir daktilo tanırım iki yıl içinde adeta ihtiyarlayıverdi. Genç kızken gözlerinin rengi soldu. Çenesinin yanlarında buruşukluklar peyda oldu.

— Kolay mı?.. Bir genç kız ki, evinde, sıcak köşesinde kadın işlerile meşgul olacak yerde ayazlı kış sabahlarında yatağından fırlıyor. Kuru bir çay içmeğe belki vakit bulamıyor.. Sonra kendini sokağa atıyor. Güneşten, açık havadan mahrum, akşam karanlığına kadar çalışıyor ve sokakların en kirli ve dolu bir zamanında iliklerine kadar yorgun evine dönüyor. Bu kızın gecesi ancak sinirlerinin ve kemiklerinin ağrısını dinlemekle geçer. Ve böyle her gün biraz daha harap oldukça tazeliğini saklamak için boyasına kuvvet vermeğe mecburdur. Eğer yarı yolda bir erkek eli, koluna girip onu evlilik hayatına döndürmezse bu kırık, dökük yaşayış, yudum yudum onun gençlik usarelerini emer, tüketir. Geri kalan bu genç kız kadavrası artık kadınlık vasıflarını da kaybetmiş demektir.

Kaptanla bu dedikodumuz, o kadar ateşlenmiş ki vaktin nasıl geçtiğini farketmedik. Bir aralık yanımızda Hasan Reisin sesini duyduk:

— Köşkte dondurma yapmışlar.. Erimesin!

Diyordu.

Kaptan doğruldu. Bana sitemli sitemli baktı:

— Ben bilirim canım, diyordu. Bu Nilüfer, nazik kızdır vesselâm. Onun, bizi yalnız bırakıp gitmesinde bir sebep vardı. Her yemek sonu rahat rahat çene çalmamızı düşündü, hem de bize bu sürprizi yaptı. Getir bakalım Hasan Reis. Bak sen bunu becerebilmezsin işte!

Yan gözle baktım. Hasan Reisin elinde maden bir tepsi içinde, motif işlemeli keten bir örtü ve billûr kadehlerde dondurmalar.

Hararet basmıştı.

Bu dondurmaların o ukalâ kızdan geldiğini düşünmiyerek hemen sarıldık. Bir kitapta okumuştum. Kadınlara erkekleri idare etmek usullerinden bahsederken. Bazı erkekler midelerinden zaptedilir. Onların zevkini midelerin

SAN'AT

Soviyet artistleri

Yarın Odesadan kalkacak vapurla Istanbula hareket ediyorlar

Heyete Başkanlık etmekte olan Arkanof

Moskova, 9 (A.A.) — Muhtelif konserler vermek üzere Türkiyeye gidecek olan Büyük Devlet tiyatrosu artistleri buraden harekete başlamışlardır.

Heyette şu artistler vardır

Büyük Akademik devlet tiyatrosu orkestra şefi Steinberg, piyanist bestekâr Şostokoviç, Bas Birogov, Mezzosourano, Maksakova, Soprano, Barsova, balet artisti Messerer, Solist, Yadan ve Nortzov, Balerin Dudinskaya, piyanist Oborin ve Makorov.

Heyet Büyük Devlet Tiyatrosu müdür muavini Arkanof'un idaresinde'r.

Orkestra şefi Şteinberg ayın üçünde hareket etmiştir. Diğer artistler, Odesadan ayın on birinde kalkan vapurla İstanbula hareket edeceklerdir. Heyete dahil bulunan violonist Oistrah, ayın on dördünde Türkiyeye hareket edecektir.

Gidenler Moskovadan hareket ederlerken, başta büyük elçi Bay Vastf Çınar olduğu halde bütün elçilik erkânı, Dış İşleri komiserliği yüksek memurları, artistler ve gazeteciler tarafından uğurlanmıştır.

Anadolu Ajansının yukarıya koyduğumuz telgrafında bahsedilen san'atkârlardan orkestra şefi Bay Ştaynberg'in tercümei halini evvelki günkü sayımızda koymuştuk; bugün de öteki san'atkârların hüviyeti hakkında malûmat veriyoruz.

Heyete reislik etmekte olan Arkanof, Moskova Büyük Opera ve balet tiyatrosunun müdür muavinidir. 1917 inkılâbından önce dramatik artist olarak çalışmıştır. İnkılâptan sonra da yeni Sovyet tiyatrosunun kuruluşunda muvaffakiyetle hizmet etmiş idarecilerdendir. 6 sene Harkos operasının müdürlüğünü yapmıştır. Sonra da Uralda Sverdlovsk opera tiyatrosunu idare etmiştir. 1930 danberi Büyük tiyatroda müdür muavinidir.

Barsova (Soprano) — Astrakan'lıdır. Orta okulada iken muzik okulasına gidiyordu. 1915 de Moskova konservatuvarına girdi. Artistliğe başlaması 1916 dadır. Operada çalışırken konservatuvara devam etti. 1919 da konservatuvarı bitirdi. Sesinin yüksekliği ve tatlılığı, tekniği ve durmadan çalışkanlığı kendisini Mosko operası yüksek artistleri arasına soktu. 17 yıllık sahne hayatında 25 opera ahsiyeti yaratmıştır Operadan başka oda musikisi ile de uğraşır. 1929-30 yıllarında İngiltere ve Almanyada büyük bir ün alan konserler vermiştir.

Maksakova (Mezzo Soprano) — Bu da Astrakan'lıdır. Hesap işleri için yetişmeğe çalışıyordu. İş arasında piyano ve ses musikisiyle uğraşmıştır. 1919 da Astrakan operasına girebilmiştir. 1923 de Ayda operasındaki rolünde gösterdiği muvaffakiyet üzerine Moskova büyük operasına girmiştir.

Sahnede çalıştığı 15 yıl içinde 40 opera sahnesi yaratmıştır. En sevdiği ve en muvaffak olduğu rol Karmen'dir. Birinci sayıfamızdaki resmi, artisti Karmen rolünde gösteriyor.

Pirogoff (Baso) — Moskovaya yakın Razan köyünde doğmuştur. Ana, babası istemediği halde Moskovaya kaçtı, Konservatuvara ve Üniversiteye girdi. İnkılâp muharebelerinde cepheye gitmiş, Kızılordu askerlerine konserler vermiştir. 1921 de Moskova Küçük operasına girmiş, 1924 te de Büyük operaya geçmiştir. Sahnede 35 kadar şahıs yaratmıştır. Musorgsky Rus operasında Goudounov ve Korkunç İvan rollerini, ecnebi operasında da "Mefisto„ rolünde muvaffak olmaktadır Sovyet opera sahnesinde son zamanlardaki büyük Baso artistlerinden biridir. Pirogoff, 1817 inkılâbından sonra yetişmiştir; çok kültürlüdür. Eski nesil san'at artistlerinin san'at mirasını çok iyi hazmetmiştir. Bundan istifade ederek yeni eserler yaratmaktadır.

İvortzof (Bariton) — Poltaya köylerindendir Kiev'de okulada iken talebe korosunda çalışmıştır. 1914 de Kiev konservatuvarını bitirdi, ve şehrin operasına alındı. 1926 da Moskova büyük Operasına geçmiştir. Çaykovski'nin operasında "Anegin„ Maça kızı'nda "Yelski„ ve Karmen'de '.Toreador„ rollerinde muvaffakiyet göstermektedir.

Jadan (Tenor) — Bir zamanlar Voroşilof'un da çalıştığı Lugan lokomotif fabrikasındaki bir işçinin oğludur. 1923 e kadar kendisi de tesviyeci olarak orada çalışmaktadır. Sesinin güzelliği musikiye istidadı fabrika korolarında anlaşılarak, Şehir Şûrasınca Moskova konservatuvarına gönderildi. Hem konservatuvarda okumakta, hem de tayyare fabrikasında tesviyecilik etmekte idi. 1927 de, Moskovada, Stanislavsky operasına alınıyor, bir sene sonra müsabaka ile Büyük operaya geçiyor. Çok çalışma sayesinde birinci derecede rol yapan artistler sırasına giriyor.

Messerer (Balet artisti) — 1903 de doğdu. 16 yaşında iken balet derslerine başladı. 1920 de Büyük tiyatro balet mektebini bitirdi. 1921 den beri bu tiyatronun balet heyetinde çalışmaktadır. Yüksek istidadı, kuvvetli tekniği kendisini birinci rollere kadar yükseltmiştir.

Messerer yaratıcı bir balet üstadı olmuştur. Hem klâsik ve karakteristik, hem grotesk danslarında sahne hususiyetlerini kolaylıkla bulmaktadır. 1932 de, gene balet artisti olan ve birlikte çalışan kız kardeşiyle birlik-

☞ (Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

KADIN — MODA

Bahar Modellerinden Birkaçı

Gördüğünüz şapka modelleri, bu senenin baharına mahsus modellerdir. Soldaki, çan şeklinden mülhemdir. Yukarı kısmı bir külahı andırıyor. Bir kenarı yüze doğru indirilmiştir. Ortadaki de bir kenarı bir göz üstüne siper oluyor. Ortasına şerit çekilmiş, kulak biçimin de bir fiyonga iliştirilmiştir. Sağdakine gelince, bunun bir kenarı, diğer ikisinin aksine olarak yukarıya doğru kaldırılmıştır. Kumaşa uygun bir kurdele, süsüdür!

Sol tarafta bir komple görüyor sunuz. Tayyörün hatları yumuşak inişlidir. Göğüs yeri, büzmelidir. Kemer genişçe ve garnilidir. Çeket, pelerin tarzında kolludur. Sağ taraftaki kısmen kap tarzında bir kostüm.. Kapa benziyen pelerinli ce ketin yakası erkek ceketi gibi.. Göğüs düğmeleri yerine çengeller konulmuştur. Bunlar da ilkbahar modelleridir!

---

de aramlıdır. Diyordu.

Bunu Kaptana söyledim:

— Yanlış bir fikir değil. Fakat nihayet bu da, kadının vazifesini anlatmış olur. Demek ki kadınlar, ne yapıp yapıp bizim zevkimizi, keyfimizi; ya midemizden, ya ruhumuzdan, ya uzviyetimizin herhangi bir hassas noktasından temin etmekle mükelleftirler.

Dondurmanın son parçasını ağzımda eriterek cevap verdim:

— Bu mükelleflerin şerefine Hasan Reis bir de su verbalım.

Tatlı tatlı çene çalarken dönüş treninin saati gelmişti. Gömüldüğüm hasır koltuktan kalktım.

Bu iyi yemekli ve tatlı sohbetli tembel tatil günü bitmişti.

— Bugün geçti Kaptan, dedim. Bir gün İstanbula gelsen de şöyle bir Beyoğlu âlemi yaşasak. Bekârların gündüzleri gibi geceleri de neş'elidir.

— O muhakkak, dedi. Fakat bunu kış gecelerine saklasak daha iyi olur.

Ve sinsi bir gülüşle ilâve etti:

— Çok şükür, daha geceleri mizden şikâyet edecek yaşa gelmedik!

Kaptan elliyi geçmişti. Bu iddiası gösteriyordu ki, denizcilik onu, bir konserve gibi saklamış. Açık denizlerin fırtınasına göğüs geren bu eski yapı, çürümemiş.

Bütün bir haftanın yorgunluğunu gideren bu tembel gün, sinirlerimi gevşetmişti. Kaptan, beni trene kadar geçirdi.

Elini sıkarken:

— Gelecek cuma istakoz bulacağım, sakın gelmemezlik etme!

Diyordu.

— Çalışırım, dedim. Fakat korkarım ki komşuların yine rahatsız olmasınlar.

Kaptan cevap vermeğe hazırlanıyordu, tren birdenbire hareket etti. Dudaklarının oynadığını gördüm. Fakat biribirine çarpan demirlerin gürültüsü ne söylediğini bana işittirmedi.

Yerime otururken:

— Oh, dedim. Kaptan elbette bu lâkırdımı, o ukalâ kıza söyler. Karşısındakinin naza gelmediğini anlasın.

* * *

Bu gece Fazıla davetliyim. Karısının isim günü imiş. Gündüz teklifli ahbaplarını çağırmışlar. Gece de... Ben de teklifsizler arasındayım ki, yemeğe davet ettiler. Eskiden İstanbulda böyle âdetler, doğum günleri, isim günleri yoktu. Az vakitte yaşamak şekilleri değişivermiş. Belçikada iken bu âdetlere çok alışmıştım. Gün geçmez, arkadaşlardan, dostlardan birinin doğum günü, isim günü gelirdi. Bu, bir toplantıya vesile olmakla beraber, o zaman benim için masraflı da olurdu. Davet edilen yere eli boş gitmek olmaz ya... Orada bana herkes sorardı:

— Senin doğum günün yok mu?

Hayır, farkında değilim, diye cevap versem, kim bilir beni belki de sokağa bırakılmış, anası, babası belirsiz bir fuhuş çekirdeği sanacaklar. Doğum tarihim nüfus kâğıdımda yazılı. Fakat şimdiye kadar gününü bellemek fırsatı olmadı. Lisede iken babamın kitaplarını karıştırırken Şehy Galip Divanının iç sayfasında şöyle bir iki satır gözüme çarpmıştı:

"Şehri şabanın on beşinci gecesi saat beşte bir oğlum dünyaya gelmiş ve hürmeten büyük dedesi Ruznamçeci Feridunun ismi verilmiştir. Hüdaya emanet ola.„

Bunu önce alafranga aya çevirmek lâzım. Böyle de olsa gününü anlamak imkânı yok. Onun için soranlara:

— Haber vereceğim. Merak etmeyin!

Diye atlattım. Fakat sonra düşündüm ki, arkası gelmiyecek.

(Sonu yarın)

Alman tayyareciliği karşısında

Almanların dişleri büyüdükçe iştahları artıyor..

Fransız Generali Nissel'in Lehistanın vaziyetine dair yazısında söyledikleri

Fransız Generali Niessel Almanların silâhlanmak kararı karşısında Lehistanın vaziyetine dair yazdığı bir makalede diyor ki:

"Son aylarda Almanlarla Lehliler arasında bir yaklaşma yapılmış olmasına rağmen, Almanların karada, havada, denizde silâhlanmak için verdikleri cür'etli karar Lehistanı endişeye düşürmekten halî kalmamıştır. Bunun delillerini, Lehistan ordusunun yarı resmî gazete olan Polska Zbrojnanın neşrettiği bir sürü yazılarda görüyoruz. Bu yazılardan birinde Alman tayyarelerinin tekâmülünden bahsediliyor.

Anlaşılıyor ki tayyareler her bakışta daha ziyade çoğalıyor ve Almanların havaya karşı büyük ihtirasları olduğunu gösteriyor. General Göring Daily Mail gazetesine verdiği bir mülâkatta, Almanyanın Fransa, Lehistan, Bel çika ve Çekoslovakya devletleri tayyare mecmuunun yüzde otuz ya hut kırkına muadil tayyareye malik olmak hakkı bulunduğunu söylemiştir.

Bu hesaba göre, bugün Almanyanın 2400 den 3200 e kadar tayyaresi bulunmak icap eder. Halbuki hakikat bu mikdardan fazladır.

Berliner Tagblat gazetesi, İngiliz, Rus, İtalyan ve Yugoslavya tayyareleri mecmuunu hesap ederek bu devletlerin Almanyaya karşı çıkarabilecekleri hava silâhlarının 16200 olduğunu söylüyor. Yüzde otuzu doldurmak için Almanyanın 5400 tayyaresi olmak lâzım geliyor. Şunu da ilâve edelim ki yapılan yüzde hesabı resmî rakamlara istinat etmiyor. Maamafih Almanların dişleri büyüdükçe iştahlarının artmakta olduğu muhakkaktır.

Polska Zbrojna gazetesi ayni zamanda okurlarının dikkatini Alman tayyare sahalarının tekâmülüne de çekmektedir. 1932 Sonkânununda Almanyada tamamile tanzim edilmiş 67 tayyare limanı ve birinci sınıftan 23, ikinci sınıftan 110 tayyare meydanı vardı.

1934 yılı sonunda tayyare limanları 87 yi geçmiş birinci sınıf meydanlar 51 ri, ikinci sınıftan olanlar 197 yi bulmuş, bu suretle yüzde elli bir artma hâsıl olmuştur.

Avrupa melmeketlerinin hiç birinde bu kadar saha mevcut değildir.

Lehistan askerî gazetesinin verdiği izahatın ehemmiyeti sükûtile geçiştirilemez. Bu husus yalnız Fransanın değil, ayni zamanda İngilterenin ve Almanyaya komşu olan devletlerin dikkatini celbetmeğe lâyıktır.,,

KURUN

Gündelik Siyasi Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370
Telgraf adresi: İstanbul — (KURUN)

ABONE BEDELLERİ
Posta kutusu No. 46

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İlân ücretleri:
Ticari ilânların ilân sayıfalarında santimi 30 kuruştan başlar. İlk sayıfada 250 kuruşa kadar çıkar.
Büyük, fazla devamlı ilân verenlere aid ayrı tenzilât vardır.
Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştur
Küçük ilânlar:
Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

te Fransa, Almanya, Skandinavya ve sair memleketlerde muvaffakiyetle turneler yapmıştır.

Dudinskaya — Leningrad devlet tiyatrosunun birinci derece artistlerindendir. Leningrad balet mektebinden çıkmıştır. Mektebi bitirir bitirmez Leningrad tiyatrosuna girmiş, tekniği ve artistik istidadiyle birinci roller oynamıştır. (Kuğular Gölü), (Bahçe saray fıskiyesi) baletlerindeki rolleri bu genç ballerini yükseltmeğe yaramıştır.

Şostakoviç (Kompozitör) — İnkılâptan sonraki içtimaî kültür içinde yetişen Sovyet Musiki yaratıcılığının en genç ve en karakteristik bir mümessilidir. 1906 da Leningradda doğan Mimitri Şostakoviç, 1916 da musikiye başlamıştır. Profesör Nicolaieff'in derslerini piyano şubesinde bitirmiş, 1925 de Profesör Steynberg kurslarını almıştır.

Şimdiye kadar üç senfoni, iki opera kompoze etmiştir. Üç balet, piyano ve viyolonsel için sonatlar, film ve tiyatro şarkıları bestelemiştir.

Konya Belediye meclisinde

Konya, 9 (A.A.) — Şehir meclisi toplanmış ve belediyenin 935 bütçesi maliye encümeni memurin maaşatı faslına 2316 liranın münakale yapılmasına, mezbaha rüsumunun indirilip indirilmemesi hakkındaki lâyihanın tetkiki için maliye encümenine verilmesine, Ziraat Bankasından bakiye kalan 21 bin küsûr liranın sureti okunarak kabulüne, elektrik şirketinin sermayesinin tenzili hakındaki lâyihanın berayı tetkik maliye encümenine verilmesine ve umumî içtimaların pazartesi ve perşembe günü toplanmasına karar vermiştir.

Umumî nufus yazımı hazırlıkları

Statistik umum müdürü Bay Celâl şehrimize gelmiş, dün vali muavini Bay Rükneddin ile görüşmüştür. Bu sabah dokuzda bay Celâlin iştirakile bütün kaymakamlar vilâyette toplanarak önümüzdeki İkinciteşrinin on sekizinde yapılacak olan umumî nüfus yazımı etrafında görüşecekler dir.

Belediyede çalışma saatleri

Mayıs başından itibaren belediyede devam saatleri değişecektir. Memurlar sabahleyin sekiz buçukta gelecekler, on ikide yemek tatili yapacaklardır. Bir buçukta tekrar vazife başlıyacak, beş buçukta akşam tatili olacaktır.

23 Nisan size çocuğu düşündürecek haftanın başlangıcıdır.

TAKVİM

	Çarşamba 10 Nisan 7 Muhaarem	Perşembe 11 Nisan 8 Muharrem
Gün doğuşu	5.29	5.28
Gün batısı	18.43	18.44
Sabah namazı	4.47	4.46
Öğle namazı	12.16	12.15
İkindi namazı	15.57	15.57
Akşam namazı	18.43	18.44
Yatsı namazı	20.18	20.20
İmsak	3.44	3.42
Yılın geçen günleri	94	95
Yılın kalan günleri	258	257

RADYO

Bugün

İSATNBUL:

18: Fransızça ders. 18,30: Jimnastik. Bayan Azade Tarcan. 18,50: Muhtelif operet parçaları plâk. 19,30: Haberler. 19,40: Bayan Halide Pişkin teyze Monolog. 20: Konferans. — Maarif — İstanbul kız muallim mektebi muallimlerinden Hüviyet Bekir. 20r30 Balalayka orkestrası ve koro. 21: Bayan Ateş şan piyano refakatiyle. 21, 20: Son haberler. borsalar, 21,30: Stüdyo orkestrası. 22: Stüdyo caz ve tango orkestraları.

175 Khz. MOSKOVA, 1724 m.

17,30: Parti yayımı. 19,30: Kolhozlar için ulusal musiki. 21: Possininin eserlerinden parçalar. 22: Muhtelif dillerde konferanslar. 22: Çekçe yayım. 23,05: İngilizce. 24,05: Almanca.

832 Khz. Moskova, (Stali) 361 m.

17,30: Büyük operada verilecek senfonik konseri nakil. 19,30: Keman konseri. 22: Dans.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18,15: Solist konseri. 18,30: Sözler. 19; Musikili ve sözlü skeç. 19,30: Sözler. 19,45: Plâk. (Bach) 20,05: Sözler. 20,35: Koro konseri. 20,50: Aktüalite. 21: Plâk. (Yeni filmlerden.) 21,45: Duyumlar. 22: Chopinin eserlerinden konser. 22,30: Konferans. Esperantoca 22,45: Keman konseri. 23: Reklâmlar. 23,15: Hafif musiki

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

19,30: Piyano konseri 21,10: Uluslararası panayırı hakkında konferans 20,30: Mascagninin "CAVALLERIA RUSTICANA,, operası. ve Lisztin üç fantazi dansiyle rapsodileri. 21,45: Dış siyasası 23,10: Duyumlar. Cazband. 24,20: Çingene musikisi.

PARİS (Kısa dalga) 19r68) m

14: Duyumlar. 14,30: Konser nakli. 15,30: İngilizce duyumlar. 15,40: Denizcilik duyumları. 15,50: Sözler. 16,15: Sinema duyumları 16,50: Karışık konser.

BORSA

Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerinde 9 - 4 - 935 de muamele görenlerdir. | Rakamlar kapanış fiatlarını gösterir

Nukut (Satış)

* Londra	605, —	* Viyana	24, —
* Nevyork	125, —	* Madrit	17, —
* Paris	169, —	* Berlin	45, —
* Milâno	209, —	* Varşova	24, —
* Brüksel	83, —	* Budapeşte	25, —
* Atina	24, —	* Bükreş	15, —
* Cenevre	814 —	* Belgrat	34, —
* Sofya	24, —	* Yokohama	34, —
* Amsterdam	84, —	* Altın	633, —
* Prag	102, —	* Mecidiye	44, 50
* Stokholm	32, —	* Banknot	240, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	608.50	* Stokhlm	3.1857
* Nevyork	0.7938	* Viyana	4.23 —
* Paris	12.04 —	* Madrit	5.8056
* Milâno	9.5425	* Berlin	1.9680
* Brüksel	4.6885	* Varşova	4.2094
* Atina	84.1233	* Budapeşte	4.5183
* Cenevre	2.4535	* Bükreş	78.455
* Sofya	65.7713	* Belgrat	35.0787
* Amsterdam	1.1766	* Yokohama	2.8043
* Prag	18.9556	* Moskova	1088 75

ESHAM

İş Bankası	10,—	Tramvay	39,—
Anadolu	25.95	* Çimento as	12.65
* Reji	2.30	Ünyon Değ.	—,—
Şir. Hayriye	15.50	Şark Değ.	—,—
* Merkez Bankası	63,—	Balya	—,—
U. Sigorta	—,00	Şark m. ecza	—,—
* Bomonti	11,90	Telefon	—,—

istikrazlar		tahviller	
* 1933 Türk Bor. I	29.475	Elektrik	—,—
* „ II	28,—	Tramvay	31,70
„ „ III	28.475	Rıhtım	17.00
İstikrazı Dahili I	97,25	* Anadolu I	44,—
Ergani istikrazı	99, —	* Anadolu II	44,—
1928 A M	10,	* Anadolu III	46,—
Sivas-Erzurum	95, —	* Mümessil A	51,90

Umumî Harpte

Kafkas cephesi hatıraları

10 — Yazan: Erzincan Saylavı Aziz Samih

Yeni bir fırka teşkil edilmişti. Cepheden hasta efrat geri alınıyordu. Tifüs salgın bir halde idi..

Bununla beraber tabur yekûnu (1260) nefer oluyordu. 9 Kolordunun 28 fırkası Erzuruma civar köylerde teşkil olunuyordu.

Teşkilât yapılmış ve fırka 5000 neferlik bir kuvvet haline gelmiş olduğundan Hasankale civarına alındı. Böylece fırka hem cepheye yaklaşmış ve hem de teşkil edilecek diğer fırkalara yer bulunmuş oluyordu.

Bu fırkalar Hasankale civarına gelince geriye doğru bir akın başladı. Binlerce mariz veyahut mütemariz asker yolları, meydanları dolduruyordu. Doktorlar hasta olmıyanlarını kıt'alarına yolluyor, fakat onların bir kısmı savuşuyor. Erzurum hasathanelerine gönderilenler sürüklene sürüklene yürüyor, hastahaneye gideceklerine etraf köylere dağılıyorlardı.

Ermeniler alenen düşmanlıklarını gösterdiler. Muharebenin daha başlangıcında kıt'alardaki Ermeni neferler kaçtı. Düşman tarafına gittiler. Hattâ Ermeni doktorlardan bile kaçanlar oldu. Halbuki ordu, bunları kendi öz evlâdından hiç ayırmamış, taburlarda onbaşı ve çavuşların epeycesi Ermenilerden nasbolunmuştu. Kürtler de gerek cehalet ve gerek teşvik neticesinde kaçıyorlardı.

Süvari kolordusunda ve 33 ve 34. fırkalarda bizzat gördüm ki hiç birisi gönülden harbe sokulmuyor, ilk fırsatta kaçıyorlardı.

Bunların halini o sırada orduya nasihat için gelen Şeyh Saidi Kürdiye gösterdim.

Dedi ki:

"Her şeyi söyledim.. Fakat nasihat kâr etmiyor. Bu halleri gördükçe Kürd olduğuma utanıyorum.,,

Arap efrat zaten harpçu değildir. Hele bu mıntakada soğuktan harekete iktidarları bile yok. Gene gayret ve fedakârlık, arslan Türk efradına kalıyor..

Ordu karargâhı Hasankalede iyice yerleşti.. Evvelce hep birlikte hükûmet konağında oturuyor ve tabldottan yemek yiyorduk.. Günler geçip Rusların taarruzundan emniyet geldikçe herkes evlere çıkıyordu. Hafız Hakkı Paşa da hükûmet konağına yakın bir evde oturuyordu. Güneş insanı âdeta yakıyordu. Fakat etraf dağları kaplayan kar örtüsünde bir leke bile yapmıyordu. Yalnız Hasankalenin damlarından sokaklara atılarak tabaka tabaka biriken karlar eriyordu. Sokaklar çamurdan geçilmez hale geliyordu. Ordu karargâhı Rusların tavakkuf fırsatından istifade ederek orduyu kuvvetlendirmeğe uğraşırken Hafız Hakkı Paşa da aklına gelen bazı icaraata kalkıyordu.

Bir gün alay mızıkalarına siperlere giderek hava çalmasını ve askerin neş'esini getirmesini emretti. Halbuki siperlerdeki askerlerin hali böyle mızıka ile neş'elenecek değildi. Bilhassa Aras ovasındaki siperler birer hendek halinde idi. Yumuşıyan ve çamurlaşan hendeklerde gece ve gündüz kalmakta olan asker kâmilen çamur içindeydi. Hendeklerin kurutulması mümkün değildi.

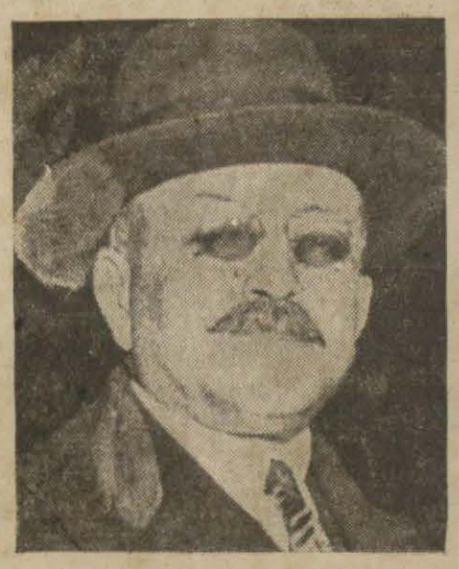

Bay İbrahim Tali

Neferler tüfeklerini hendeklerin üzerine uzatarak ve üzerine de çadır bezlerini örterek soğuktan tahaffuza uğraşıyorlardı. Bu siperlerde ısınmak, belki bir avuç buğdayı kavurmak için yaş söğüt dallarından ateş yakmağa çalışıyorlardı. Hepsinde yüz göz çamur ve is içinde idi.

Neferlerden birisini ileri hattı gezerken taş gibi bir peksimeti gevelemeğe uğraşırken gördüm. Peksimeti niçin ıslatıp yemediğini sordum. Hazin bir gülüşle dedi ki:

— Efendim, tayınımız bundan ibaret. Islatırsam iki lokmada biter. Ben böyle geveliyerek midemi avutuyorum.,,

Bu esnada köylere dağılmış neferleri toplamağa zabitler kumandasında devriyeler yollamıştık.

Hafız Hakkı paşa 21 Kânunusanide yemek esnasında dedi ki:

"Bakınız, ben bugün hastayım. Fakat yemek yiyeceğim ve yatmıyacağım. Hastalığı tepeceğim.,,

Hakikaten öyle de yaptı. Akşam yemeğinde yine nöbeti vardı. 22 Kânunusanide hasta hasta hayvana binerek Hasankale kasabasının üzerindeki keleye çıkmış. Mülâzım Kadri Beyle beraber fotoğraf aldırmıştı. Akşam geldiği vakit hastalığı ziyadeleşmişti. Fakat sertabip İbrahim Tali Beyin tavsiye ve tedbirlerini dinlememekte ısrar ediyordu. 23 Kânunusani sabahı ikametgâhının önünde gördüm. Dedi ki:

"Ben hasta oldum, fakat yatmadım, Erzuruma gidiyorum. Tahsin Beyde bir kaç gün istirahat edeceğim. Üç gün sonra gelirim.,,

(Sonu yarın)

SPOR

Bu haftaki maçlar

12 Nisan 935 cuma günü yapılacak mıntaka resmî maçları:

1 — Beşiktaş Şeref alanında, alan gözcüsü Şazi Tezcan. Saat 14 de Karagümrük — Feneryılmaz A takımları, hakemi Sadi Karsan. Saat 15.45 de Sümerspor — Haliç A takımları, hakemi Şazi Tezcan.

2 — Fenerbahçe alanında: Saat 13 de Doğanspor — Ortaköy A takımları, hakemi Ali Rıdvan.

Baldvine göre, uluslar tehlikeli yolda yürüyor

(Baştarafı 1 inci sayıfada)

mümkün değilse de, mevzuu bahis misakın, Avrupada eski muhariplerden hiç birini istisna etmiyecek umumî bir mahiyette olacağı zannedilmektedir.

Şimdi mesele, Almanya, bu misaka iştirak etmediği takdirde, diğer devletlerin takip edeceği hareketi bilmektedir.

Mevcut intibalara göre, Almanya bu projeye iltihak ettiği takdirde, İngilterenin askerlik sahasında kendisine tam bir müsavat tanımağa hazır bulunduğudur.

Bununla beraber, alâkadar bütün hükûmetlerin içtimaından evvel, bu hususta Stresa'da hiç bir karar verilmiyeceği kaydedilmektedir.

Londra, 9 (A.A.) — Bugün Sir Con Simon,'un avam kamarasında vereceği izahatın İngiliz politikası hakkında yeni beyanatı ihtiva etmesi muhtemel değildir. İngiliz hükûmeti, Avrupanın teskini için alınması icap eden tedbirler hakkındaki söyliyeceklerini Stresa konferansında bildirecektir.

İngilterenin, yeni mükellefiyetler taşıyan bir usule muvafakat etmesine hiç ihtimal yoktur.

İngiltere, Uluslar Kurumu tarafından temsil edilen barış sistemini takviyeye devam edecektir.

HİTLERİN TEKLİFLERİ

Londra, 9 (A.A.) — Resmen muhafaza edilen sükûta rağmen, İngiliz kabinesinin, Berlin müzakereleri esnasında, bay Hitler tarafından Sir John Simon'a yapılan teklifleri Stresa konferansında, ortaya atmamağa karar verdiği söylenmektedir.

Hitlerin teklifleri şunlardır:

1 — Bir ademi tecavüz taahhüdü,

2 — Muhtemel ihtilâfları, mümzileri arasında bir hakeme havale etmek taahhüdü.

3 — Harp tehdidi halinde bir istişare,

4 — Muhtemel mütecavize karşı, askerî ve iktısadî muavenette bulunmamak, vardı.

İNGİLİZ TEKLİFLERİ

Parlâmento mahafilindeki bir fikre göre, İngiliz teklifleri aşağıdaki hal suretine teveccüh etmektedir:

1 — Uluslar Kurumu kadrosu dahilinde umumî emniyet politikası,

2 — Şark misakına bir şekli mahsusta kat'iyyen iştirak etmemek,

3 — İngiltere hükûmeti, Almanya ve Lehistana açık bulundurulmak ve Uluslar Kurumu kadrosu dahilinde kalmak şartile, Fransa, Sovyetler ve Çekoslovakya arasında mütekabil yardım esasına müstenit bir misak aktine itiraz etmiyecektir.

Bununla beraber, böyle bir misakın imzasından ziyade, Avrupa emniyetinin daha umumî bir tarzda, tensiki ciheti tercih edilmektedir.

4 — Avrupa meselesine gelince, Londra hükûmetinin, beş devlet arasında istişareler yapılması vaadinden ileri gitmeğe mütemayil olmadığı rivayet edilmektedir. İcabı halinde Lokarno misakı yeniden teyit olunacaktır.

HUDUTLAR BOZULAMIYACAK

Londra, 9 (A.A.) — Dün kabinenin dört saatten fazla süren iki toplantısından bahseden Deyli Telgrafın diplomasi muhabiri, nazırlarda umumiyetle Avrupada ve bilhassa şarkî Avrupada emniyet hissinin mıntakavî bir esasa istinat edilmek suretiyle tarsin edilemiyeceği intibaının mevcut olduğunu yazmaktadır.

Bunun için Avrupayı bir bütün olarak telâkki edecek bir plân vücuda getirilmesi hususu tetkik edilmektedir. Hudutların bozulamıyacağına müteallik hususî bir beyanname neşredilmesi ihtimali vardır.

AMEKİRA, Strezaya MÜŞAHİD DE GÖNDERMİYECK

Vaşington, 9 (A.A.) — Hariciye nazırı Bay Hull, Amerikanın Streza konferansına müşahid göndermiyeceğini söylemiştir.

Amerika hükûmeti, müzakeratın cereyan ve inkişafı hakkında Londra, Paris ve Romadaki sefirleri vasıtasiyle haberdar olacaktır.

MUSSOLİNİ KATI KARARLAR ELDE ETMEĞE ÇALIŞACAK

Londra, 9 (A.A.) — Taymis gazetesi, kabinenin dünkü iki toplantısında yalnız Avrupa payitahtlarında yapılmış olan ziyaretlere ait raporun tetkik edilmeyip ayni zamanda Sir Con Saymenin yarın Avam kamarasında yapacağı beyanatın ne şekilde olacağının da görüşülmüş bulunduğunu yazmaktadır.

Maamafih Streza konferansı şimdiki görüşmelerin devamı olarak telâkki edilmekte olduğundan dolayı bu beyanatın İngilterenin Stresada takip edeceği siyasete tealluk etmesi pek az muhtemeldir.

Bay Mussolini ve Sir Con Saymen Stresaya yapacakları seyahatten evvel Almanyanın ne yapmağa mütemyil olduğuna vakıf bulunmaktadırlar.

Fransız ve İtalyan hükûmetleri ve hattâ diğer devletler de Almanyanın teklifleri ne olduğunu bilmektedirler.

Deyli Telgraf diyor ki: "Bay Mussolinin Stresada katî kararlar elde etmeğe çalışacağı malûmdur.

Maamafih Bay Mussolininin takip etmek istediği hattı hareketi ihtiyar ederek selâhiyetine malik olduğu, halbuki ne Fransız ve ne de İngiliz nazırlarının bu kadar geniş bir selâhiyete malik olmadıkları Romada ekseriya unutulmaktadır.

Bay Macdonald ile bay Flanden'in bay Mussolini tarafından ileri sürülecek olan tezi karşılamaları tarzı ve bunu kabul edip etmemeleri bu tezin mahiyetini tayin edecektir. Gerek bay Macdonald ve gerek bay Flanden kendi arkadaşları ile görüşüp danışmadan evvel Almanya ile ileride müzakerelerde bulunmak için herhangi bir teşebbüste bulunmak yolunu gerek zahiren ve gerek hakikaten kapatacak olan bir hattı hareketi kat'î olarak kabul edemezler.,,

Matbaamıza gelen eserler:

Sıyasal Bilgiler

Siyasal bilgiler (Mülkiye) mecmuasının 48 inci sayısı da çıktı. Bu değerli ilim mecmuası bu sayısı ile dördüncü yılı bitirmiş oluyor. Her okur okumalıdır.

Venizelos Korkuyor!

(Baştarafı 1 inci sayıfada)

rının çaresine bakmalarını ve ne kendisinin, ne de zevcesinin artık onlara beş para veremiyeceğini bildirmiştir.

Cümhuriyet Birliği Reisi Ve İdare Heyeti Harp Divanına Sevkediliyor

Atina, 9 (Kurun) — Harp divanı müstantiği, Cümhuriyet Birliği reisi General Papulasla birliğin idare heyeti azasından ve birlik şube müdürlerinin tevkiflerine ve divanıharbe sevklerine karar vermiştir. Bunlar, son isyanı hazırlamakla suçlu bulunuyorlar.

Ayni müstantik, son isyanda alâkaları bulunmak töhmetiyle mevkuf bulunan muhalif partiler reislerinden Papanastasyo, Kafandaris, Gonatas, Milonas ve arkadaşlarını sorguya çekmiştir.

Eski Pire saylavı Marsellosson isyanda alâkası anlaşıldığından tevkif edilmiştir.

Tasfiyeler Devam Ediyor

Atina, 9 (Kurun) — Hükûmet dairelerinin Venizelist memurlardan temizlenmesine devam edilmektedir. Atina ve Selânik üniversitelerinden çıkarılacak profesörler bugün anlaşılacaktır. Adliye kadrosunun datasfiyesine devam edilmektedir.

Atina, 9 (Kurun) — Atinanın iki fevkalâde divanıharbinde Harbiye mektebini ve tersaneyi basmış olan iki âsi grupunun muhakemesi bitmiştir. Maznunlar, bu sabah müdafaalarına başlamışlardır. Müdafaalar bittiği takdirde harp divanının bu gece kararını vermesi muhtemeldir.

Kavalada da Bir Harp Divanı Kuruldu

Atina, 9 (Kurun) — Kavala şehrinde fevkalâde bir divanıharp faaliyete geçmiştir. Bu divanıharp 15 Nisanda, firarî General Kammenos ile arkadaşlarının muhakemesine başlıyacaktır. Selânikte de ikinci bir harp divanı daha kurulmuştur.

Çaldaris Ve Kondilisin Fırkaları Birleşecek

Atina, 9 (Kurun) — Çaldarisin "Ahali,, ve General Kondilisin "Milliyetçi radikal,, fırkaları yeni intihabattan evvel birleşecekler-dir.

Müstakiller fırkası reisi General Metaksas ve onunla teşriki mesaî eden Venizelos aleyhtarları yeni mecliste muhalefeti teşkil edeceklerdir.

General Metaksasla arkadaşları namzet listelerini tanzime başlamışlardır.

Atina, 9 (Kurun) — Muhalif fırkalar erkânı, Venizelistler de dahil olduğu halde, önümüzdeki intihabata "Muhalif cümhuriyetçiler birliği,, namı altında iştirak etmeği düşünüyorlar. Fakat salâhiyettar bir makam, Venizelosun hiyaneti vataniye töhmeti altında bulunduğu hasebiyle fırkasının mefsuh addedildiğini ve Venizelistlerin intihabata iştirak etmelerine müsaade edilemiyeceğini tebliğ etmiştir.

Hükûmetçi Proia gazetesi, muhalif fırkaların intihabata iştirak tasavvurundan bahsederken diyor ki: "Muhalif fırkalar intihabata iştirak etmek için evvelâ son isyan hareketiyle hesaplarını temizlemiş olmaları lâzımdır. Venizelos ise vatan haini olduğu cihetle fırkası mefsuhtur. Ve taraftarları intihabata iştirak edemezler.,,

Gene hükûmetçi Vradini gazetesi diyor ki: "Eski muhalif saylavlar, intihabata iştirak edip etmemek hususunda henüz bir karar vermemişlerdir. Bununla beraber şimdiye kadar aralarında geçmiş müzakerelerden bunlardan bazılarının birleşik muhalefet namı altında intihabata iştirak edecekleri anlaşılmaktadır.

Bugünlerde Mihalakopulos, Papaandrea arasında bu hususta kat'î bir karar verilecektir.,,

Yunan Filosunun Yeni Kadrosu

Atina, 9 (Kurun) — Yunan bahriye bakanı, Yunan filosunun yeni kadrosunu bildirmiştir. Bu tebliğe göre manevra filosu, Kondoryotis, Ppeçe, İdra, Fanter, Leon, Yeraka muhriplerinden müteşekkil olacaktır. Diğer harp gemileri ihtiyata alınmıştır.

Baldvin alay ediyor:

"Kendimi tımarhanedeyim sanıyorum!,, diyor

Londra, 9 (A.A.) — Dün, Llandrinda - Welles'de bir nutuk söyliyen B. Baldvin demiştir ki:

"Uluslar sulh yolunda değil harbe ulaştırabilecek tehlikeli bir yolda yürüyorlar. Ben bedbin değilim, lâkin bazı anlar oluyor ki, kendimi bir tımarhanedeyim sanıyorum. Yirmi birinci asrın bir mizah muharririnin, halihazırdaki vaziyeti tasvir için, harbin büyük devletlerin bünyeleri rahnedar ettiğini, nekahatın uzun sürdüğünü, sık sık, hastalığı, nüksettiğini, hararet derecesinin normal haddi aşarak bazan tehlikeli bir mertebeye çıktığını ve arada sırada, hastalığın yeniden patlak verip 1914 deki veba salgınının ayni şiddetiyle ortalığı bulaştırmak istidadını gösterdiğini yazabilir.

Paris ve Lokarno da ilâçlar tertip olunduğu ve yakılar yapıştırıldığı halde, hastalar, gerçi hâlâ yaşamakta ve fakat hiç birinin sıhhati normal, bünyesi sağlam bir mahiyet arzetmemektedir. Bunların, hepsi de Versay hekimlerinin tavsiye eylemiş oldukları tedavi tarzına karşı isyan etmişlerdir. Hiç kimse, silâhları bırakma ameliyatını yaptırmağa taraftar değildir. Bazılarının iddialarına göre, silâhlanma hastalığının devası daha ziyade silâhlanmaktadır.

Gene bazıları da diyorlar ki bütün bu hastalık, kuruntudan ibarettir. Tatbik edilen ilâçlardan, hele bir tanesi, hastalığın kendinden de beter olmuş ve yıldırım gibi yayılmıştır. Bu da ökonomik ulusseverliktir. Bazı kimseler diktatörlük denilen, şiddetli bir ilâç daha denemişlerdir. Avrupada cevelanın bir tımarhane koğuşunu geçmekten farkı yoktur. Harbe hazırlanmakla, sulh feda ediliyor.

Avrupa, hepimizi o derecede alâkadar ediyor ki, yalnız onun davalarını anlamak için değil, lâkin ayni zamanda şimdiye kadar bizleri mat eden bu davaların en güzel hal çaresini de bulabilmek için, onun içinde olup bitenleri apaçık görmeğe çalışmamız lâzımdır.

Tezlil edilen Almanya, kendisine verileni reddetti. Ve silâhlandı. Büyük devletlerin uzun birer tarihi vardır ve 1914 hâdiseleri bu tarihlerin mahiyetini esas itibarile değiştirmiş değldir. Versay muahedesini zorla kabul ettirmekle, bunu kabul ettirenlerden ziyade, edenlerin mahiyetinde bir değişşiklik olacağını zannetmek zaferi müteakip belki tabiî, fakat herhalde azim bir hata olmuştur.

Harbi takip eden hâdiselerden alınacak ibret şudur: Bir milletin ülkü ve amelleri değişmedikçe, onun hattı hareketini de değiştirmeğe imkân olamaz.,,

Bazı Avrupa memlektlerinin, İngiltereninkilerle taarruz eden ulusal ülkülerini anlamak lüzumunu kaydettikten sonra, Bay Baldvin sözlerini şöyle neticelendirmiştir:

"Silâhların azaltılmasını görmekten henüz ümit kesmenin ve o da silâhlarını tahdit etmek istediğini açıkça söyleyinciye kadar Almanyayı istimzaçtan fariğ olmıyacağım.

Ancak gerek Almanya ve gerek başka herhangi bir memleket bu şeyleri tetkik etmek istemiyecek olursa, o zaman vaziyetin güçleştiğini teslim ederim.

İngiltere harbe istekli değildir. Bir harbın çıkmasını istemiyor ve eğer, mütearrızın kim olduğunu tayin etmek suretiyle harbin önüne geçmek imkânı oluyorsa. Avrupada hiçbir zaman harp zuhur edemiyecektir.

İngilterenin, herhangi bir tecavüzün vukuuna meydan vermemek suretiyle bütün Avrupa ile beraber, kendi rolünü ifa edeceğine kanaatim vardır. Ve gene kaniim ki sulhü temin etmenin en iyi çaresi, uluslar kurumunun müzaheretiyle müşterek bir emniyet sistemi vücuda getirmektir.,,

Sahtekârlık

(Baştarafı 1 inci sayıfada)

Alinin imzası olmadığı, taklit imza olduğu neticesine varılmıştır.

Bunun üzerine iş, polise haber verilmiş, polis tahkikata girişmiştir. Polisçe yapılan tahkikat bitirilmiş, Kemal dün akşam geç vakit müddeiumumiliğe getirilmiştir. Müddeiumumilik, Kemali ve dosyasını altıncı istintak dairesine göndermiştir. İstintak hâkimi Muhiddin, sorguya çekmiş ve tahkikatı derinleştirmeğe başlamıştır.

Tevkifhanede..

(Baş tarafı 1. ci sayıfada)

laca ileri gitmiş, bir anda gardiyan Adilin elindeki anahtarı kaparak, götürülecek arkadaşlariyle beraber koğuşa girmiş ve kapıyı içeriden kilitlemiştir.

Tevkifhane idaresi, derhal tedbir almağa davranmış, jandarmaları hâdise yerine getirmiştir. Diğer taraftan odayı kilitliyenlere yaptıkları hareketin yakışık almıyacak bir hareket olduğunu anlatarak, nasihat etmiş ve nihayet dışarıya çıkmaları için ihtarda bulunmuştur. Çok geçmeden Kürt Yusuf ve arkadaşları, kapıyı açmışlar, eşyalarını toplamışlar ve jandarma muhafazasında Üsküdar tevkifhanesine götürülerek, oraya yerleştirilmişlerdir.

Bu suretle hâdisenin kısa bir zaman içerisinde ve kolaylıkla önüne geçilmiştir.

Yalovada Otel inşası

Kapalı zarf usulü ile eksiltme ilânı

Akay işletmesi Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş (Yalovada otel inşası) dır. (Elektrik, kalörifer ve sıhhî tesisat ve diğer teferruatı beraberdir)

Keşif bedeli — 350.816 — lira — 95 — kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavelename lâhikası.
C — Fennî şartname.
Ç — Fennî şartname lâhikası.
D — Elektrik tesisatına ait umumî şartname.
E — Elektrik tesisatı lâhikası.
F — Kalörifer tesisatı umumî şartnamesi.
G — Kolörifer tesisatı fennî şartnamesi.
H — Mahal listesi.
I — Sıcak su tesisatı fennî şartnamesi.
J — Asansör tesisatı fennî şartnamesi.
K — İzolasyon vantilasyon şartnamesi.
L — Dere yatağının değiştirilmesine ait şartname.
M — İnşaat keşifnamesi.
N — Projeler.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı — 17,5 — lira bedel mukabilinde Akay idaresi veznesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 22/4/935 tarihinde pazartesi günü saat 15 de Galatada Köprü başında Akay idaresinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 17783 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — 100 bin liralık otel, banka veya idare binası yapmış olduğuna dair Nafıa Vekâletinden alınmış bir vesika.

B — Münakasa şartnamesinde yazılı vesikalar.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Akay U. müdürlüğüne getirilerek encümen reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 cü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak geçikmeler kabul edilmez. (1740)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

40.000 adet muhtelif eb'atta likör şişesi kapsülü
1.050.000 adet muhtelif eb'atta konyak şişesi kapsülü

Şartname ve nümunesi veçhile pazarlıkla satın alınacağından vermek istiyenlerin 29/4/935 tarihine müsadif pazartesi günü saat (14) de (% 7,50) güvenmeleriyle Cibalide levazım ve mübayaat şubesine müracaatları. (1808)

4.000 yaprak 97 X 100 eb'adında Sellofan
10.000 adet 36 X 60 eb'adında araları ince beyaz tefrik kâğıtlı beyaz aleminyom
250 adet 28 m/m âlâ yaldızlı bobin.
100 adet 25 m/m kâğıt yaldızlı bobin.

İdaremiz ihtiyacı için şartname ve nümunesi mucibince yukarıda yazılı eşya pazarlıkla satın alınacaktır. Vermek istiyenlerin 22/4/935 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de % 7,5 güvenme paralariyle Cibalide levazım ve mübayaat şubesine müracaatları. (1665)

Beyoğlu Tahsil Müdürlüğünden:

Vergi borcundan dolayı haciz altına alınmış olan 5555 adet müceddet gramofon pilâğının perakende suretiyle son müzayedesi 13/4/935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 den sonra yapılacaktır. Talip olanların Galatada Küçük Millet hanında 24 No. da bulunacak olan satış heyetine müracaatlar. (1807)

Nafıa Bakanlığından:

Haydarpaşada sif supalan teslim şartiyle ve klaring kanalı ile muhammen bedeli 468 lira olan 1300 adet komple telgraf fincanı açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 2/6/935 tarihine rastlayan pazar günü saat 15 de Ankarada Bakanlık malzeme müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin Ticaret Odası vesikası ve 35,10 liralık muvakkat teminatlariyle birlikte ayni gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. İstekliler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık malzeme müdürlüğünden alabilirler. (1652)

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

Fabrikalar için muhtelif tezgâh ve diğer vesaiti imaliye sipariş edilecektir. Maruf ve müteahassıs firmaları temsil eden alâkadarların vekâletnamelerini hamilen bu baptaki şeraiti anlamak üzere 20 Nisan 935 tarihine kadar Ankarada Umum Müdürlük Fen Şubesine müracaat etmeleri. (1747)

SATILIK EŞYA

Istanbul gümrükleri Başmüdürlüğü satış komisyonundan

928 senesinden evvel gümrüğe gelmiş ve sahipleri tarafından alınmaması yüzünden ambarlarda tolanan aşağıda miktar ve kıymetleri yazılı eşya hizalarında gösterilen tarihlerde satılacaktır. Satış 24 No. lu kanuna ve bedava verilen şartname dahilinde yapılır. Satılan eşyanın miktar ve cinslerini gösterir cetveli Başmüdürlükteki ilân tahtasına asılmıştır. Bu eşyayı almak istiyenler hizalarında gösterilen kıymetin % 7,5 olan teminat akçesini müzayede saatinden bir saat evvel vezneye yatırmaları lâzımdır. İstekliler satış saatine kadar komisyona müracaat ettikleri takdirde istedikleri bilgiyi alabilir ve eşyaları da görebilirler. (1724)

Kap	Muhammen kıy. L.	K.	Teminat L.	Müzayede günü ve şekli	Cinsi eşya
137	4126	68	310	22/4/935 saat 15. Transit açık arttırma	4154 küsür kilo sıkletinde muhtelif fabrikalar mamulâtı toz ve tablet sakkarin
720	4965	30	373	29/4/935 saat 14. Transit, açık arttırma	Muhtelif cins pek çok ecza mu[illegible] tahzarat maden suları tuvalet eşyası vesaire
132	728	84	55	29/4/935 saat 16. Transit, açık arttırma	Adresli kâğıt, mukavva, etiket, mantar, kapsül vesair muhtelif eşya.
57	12126	33	910	6/5/935 saat 14. Transit, kapalı zarf.	Sessiz dolu sinema filmleri.
65	2222	75	167	6/5/935 saat 15. açık arttırma.	Bisiklet, otomobil, bunlara ait aksam sair makineler ve muhtelif eşyalar.
521	78	05	6	6/5/935 saat 17, açık arttırma.	İmhaya ayrılmış cep fener pilleri tahta parçaları, kâğıt vesair eşya.

İstanbul Kumandanlığı

Satınalma Komisyonu İlânları

Keşif bedeli 3850 lira 40 kuruş olan yapı malzemesi pazarlıkla alınacaktır. Paazrlığı 14/Nisan/935 Pazar günü saat 15,30 dadır. İsteklilerin keşif ve şartnamesini Fındıklıda Satınalma komisyonunda görebilirler. Pazarlığa gireceklerin 289 liarlık teminat makbuzlariyle beraber vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (1812)

* * *

Kıt'at ihtiyacı için 80 ton Hamam odunu pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 10/Nisan/935 çarşamba günü saat 14 dedir. İsteklilerin vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (1813)

* * *

Kıt'at ihtiyacı için 1818 adet yün eldiven açık eksiltmeye konmuştur. Beherinin tahmin fiatı 55 kuruş olup muvakkat teminatı 75 liradır. İhalesi 27/Nisan/935 cumartesi günü saat 15 dedir. Şartname ve örneğini Fındıklıda Satınalma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin teminat makbuzlariyle beraber vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (1814)

* * *

Hariciye raboratuvarı için bir adet Pantofos cihazı açık eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedel 800 lira olup muvakkat teminatı 60 liradır. İhalesi 15 Nisan 935 pazartesi günü saat 15 tedir Şartnamesini her gün Fındıklıda satınalma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin teminat makbuz ve Ticaret Odasına kayitli olduklarına dair vesikalarla birlikte vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (1465)

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Büyükadada cami mahallesi Servili sokak eski (1) yeni (6/1) No. lu evde mevcut olan eşyalar 14—4—935 gününde mahallinde saat 14 den 16 ya kadar açık arttırma suretile satılacaktır. Almak isteklilerinin mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (6275)

Yeni Çıktı

Dün ve Yarın Tercüme külliyatı
Sayı: 30

Gustave Flaubert
İsmail Hakkı Alişan

SALAMBO

İstanbul 1935

Satıldığı yer:
VAKIT Matbaası — İstanbul
Fiatı 125 Kuruş

İstanbul Asliye 3 üncü hukuktan:

Jorjetin Pangaltıda Bekçi sokak Peruze apartımanında mukim Kostantin aleyhine açtığı boşanma davasının 8—4—935 tarihli celsede tebliğata rağmen gelmediğinden gıyap kararı verilerek dava müntacı tahkik görüldüğünden evrak azadan Salih Zekiye verilmesine ve tahkikat günü de 28—4—935 saat on tayin edilmiştir. Bizzat veya bilvekâle gelmese gıyaben tahkikata devam olunacağı usulün 401 nci maddesine tevfikan ilân olunur. (6264)

ZAYİ

Tokat Reşadiye Gazipaşa ilk mektebinden 931 senesinde almış olduğum 8 numaralı şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmadığını ilân ederim. (6277)

Şevket

KIRALIK SATILIK KÖŞK

Erenköyünde Suadiye hat boyunda vasi bahçeli ve derununda iki kuyusu ve elektrik tesisatı mevcut nezareti kâmileye haiz dokuz odalı 45 numrolu köşk kiralık ve satılıktır. Talip olanların ittisalindeki 47 numroya müracaatları...

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Telefon 22740

Mersin Yolu

ANTALYA vapuru 12 Nisan CUMA günü saat 11 de Mersine kadar. (1829)

Imroz Yolu

KOCAELİ vapuru 11 Nisan PERŞEMBE günü saat 16 da Tophane rıhtımından kalkacak gidişte; Tekirdağ, Gelibolu, Lâpseki, Çanakkale, Imroza dönüşte bunlara ilâveten; Şarköye uğrayacaktır. (1830)

DÜZELTME

Tokat Valiliğinden:

1, 3, 5 ve 6 Nisan 935 tarihli "Kurun,, gazetesinde neşrolunan yedi mektep münakasası hakkındaki ilânımızda yalnız Tokat merkezinde yaptırılacak iki mektepten birisinin kıymeti "23,000,, lira yazılacağı yerde yanlışlıkla "2300,, lira yazılmıştır. Düzeltilir (1625)

DOKTOR
Kemal Özsan
Urolog — Operatör
Bevliye Mütehassısı
Kraköy — Ekselsiyor mağazası yanında. Her gün öğleden sonra 2 - den 8 - e kadar.. Tel: 41235

ACELE SATILIK AKAR

Samatyada tren ve tramvay duraklarına birer dakika dörder odalı iki bölük ve altında dükkânı bulunan havadar ve suyu vesair müştemilâtı havi ev satılıktır. Her gün 16,5 dan sonra Aksaray Kemalpaşa caddesi No: 113 e müracaat. (6109)

DIŞ DOKTORU
übeyt Sait
Fatih Karagümrük tramvay durağı, No. 4

Sahibi: ASIM US
VAKIT Matbaası — İstanbul
Neşriyat Müdürü:
REFİK Ahmet SEVENGİL

Havagazı ile işliyen "Yunkers,,
Ekonomik Su Isıtıcısı
Sayesinde yüz tuvaleti için
Bir anda sıcak su
101 Istiklâl caddesi
Veresiye satış

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleriyle mikdar ve vasıfları aşağıda yazılı boya malzemesinden birinci kısım 21/4/1935 pazar, ikinci kısım 22/4/1935 pazartesi ve üçüncü kısım 23/4/1935 salı günleri saat 15,30 da Ankarada idare binasında malzeme dairesinde satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin kısım bir için 1855.80, kısım iki için 468.84 ve kısım üç için 1001.25 liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeğe manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini eksiltme günleri saat 14.30 a kadar komisyon risliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartnameler Ankarada malzeme dairesinde ve Haydarpaşada tesellüm ve sevk müdürlüğünde parasız olarak dağıtılmaktadır.

	Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira K.
Kısım 1	Kaynamış Türk beziri	1000	24744.—
	„ İngiliz „	40000	
	„ İnce bezir	2600	
	Neft yağı	10000	
	Sikkatif	2200	

	Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira K.
Kısım 2	Vernik kopal	2100	6251.20
	„ flating	3200	
	Kırmızı model verniği	50	
	Renksiz kristal vernik	20	

	Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira K.
Kısım 3	Kurşun üstübeci	5000	13350.—
	Çinko „	25000	
	İspanya „	4800	
	Kaba üstübeç	12500	
	Minyum de flomb	7000	

Tayyare Piyangosu Müdürlüğünden:

Şartnamesi veçhile bastırılacak olan dahiliye evrakının 17 Nisan 935 tarihinde münakasası yapılacağından taliplerinin komisyona müracaatları. (1797)

Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu : 15

1 — Öz türkçe köklerden gelen sözlerin karşısına (T. Kö.) beldeği (alâmeti) konmuştur. Bunların her biri hakkında sırası ile uzmanlarımızın (mütehassıs) yazılarını gazetelere vereceğiz.

2 — Yeni konan karşılıkların iyi ayırd edilmesi için, gereğine göre, fransızçaları da yazılmış, ayrıca örnekler de konulmuştur.

3 — Kökü türkçe olan kelimelerin bugünkü işlenmiş ve kullanılan şekilleri alınmıştır: Aslı ak olan halde aslı üğüm olan hüküm, türkçe "çek.. kökünden gelen şekil gibi.

Lûgat 1 bv

Gurubu şems = Günbatımı

Örnek: *Gurubu şems sırasında = Günbatımı sırasında.*

Gurubu kamer = Aybatımı.

Tulûu şems = Gündoğumu

Tulûu kamer = Aydoğumu

Gurur = Gurur

Mağrur = Gururlu

Gürz = Topuz

Gusa = Dal

Gussa (bak: gam) = Tasa

Gûya = Sanki, diyelim ki

Gütfe (terim) = Deyiş

Güftüğü = Dedikodu

G[illegible] = Alay, takım

Güzaf = Boş söz

Güzergâh = Geçek

Güzide = Seçkin

H

Hâb = Uyku

Hâbîde = Uykuda

Habâset = Kötülük, pislik, alçaklık = (Fr.) Méchanceté, scélératesse

Ervahı habise = Kötü ruhlar (Ruh: T. Kö.)

Habbe = Tane

Haber = Haber (T. Kö.)

Mesmuat = Duyuklar

Havadis = Bilget

Örnek: *Bu havadisi kimden aldınız = Bu bilgeti kimden aldınız?*

Habib = Sevgili

Hacalet = Utay

Hâcet (Bak: İhtiyaç, zaruret)

Hâciz = Ayıran

Hâcle = Gerdek

Haceri semavî = Göktaşı, petil (terim).

Hacm (Bak: Cirm) = Oylum = (Fr.) Volume

Örnek: *Bu cismin hacmini mesaha etti = Bu cismin oylumunu ölçtü.*

Ateş olsa cirmi kadar yer yakar = Ateş olsa oylumunca yer yakar.

Hacmi istiâbi = Sıygı

Örnek: *Bu geminin hacmi istiâbisi 3 bin tondur = Bu geminin sıygısı üç bin tondur.*

Hâd = Keskin = (Fr.) Aigu

Örnek: *İktısadî buhran hâd bir devreye girdi = Ökonomik buhran keskin bir devreye girdi.*

Hadaset = Küçüklük

Örnek: *Hadaseti sinninden dolayı askere almadılar = Yaşının küçüklüğünden dolayı askere almadılar.*

Had = Derece

Örnek: *Haddini bilmez bir adam = Derecesini bilmez bir adam.*

Haddi kifayet = Yeterge

Örnek *Verilen fiat haddi kifayeti bulmadı = Verilen fiat yetergesini bulmadı.*

Haddi lâyik = Tamdeğer

Haddi vasat = Orta

Haddini aşmak = Derecesini aşmak, aşırı gitmek

Örnek: *Büyük harpte pahalılık haddini aşmıştı = Büyük harpte pahalılık derecesini aşmıştı (aşırı gitmişti).*

Haddini bildirmek = Derecesini bildirmek, ağzının payını vermek, boyunun ölçüsünü vermek, ağzının ölçüsünü vermek

Haddinden fazla = Aşırı

Örnek: *Haddinden fazla bir emekle = Aşırı bir emekle.*

Hadsiz (Bak: Bîhad) = Tükenmez

Hadnâşinas = Şımarık, küstah, kendini bilmez

Hudut = Buç = (Fr.) Limite

Örnek: *Edeb hududunu tecavüz etti = Edeb bucunu aştı.*

Hudut = Sınır = (Fr.) rontière

Örnek: *Fransız — Alman hududu = Fransız — Alman sınırı.*

Hadaka = Göz bebeği

Hadid = Öfkeli

Hadika = Bahçe

Hâdise = Hâdise (T. Kö.)

Hadşe = Kocunma

Hafıza = Hafıza (T. Kö.) = (Fr.) Mémoire

Hafi = Gizli = (Fr.) Secret

Örnek: *Hafi bir anlaşma = Gizli bir anlaşma = Une entente secrète*

Hafif = Hafif (T. Kö.)

Tahaffüf etmek = Hafiflemek = (Fr.) S'alléger

Tahfif etmek = Hafifletmek = (Fr.) Alléger

İstihfaf etmek = Hafifsemek.

Örnek: *Onu istihfaf ediyordu = Onu hafifseyordu.*

Hafifmeşreb = Yeğnik

Hafid = Torun

Hafiye = Karakulak = (Fr.) Espion

Hafretmek = Kazmak

Hafriyat = Kazı = (Fr.) Fouille

Hafta = Hafta (T. Kö.)

- hâh = ister

Hâh nâhâh = İster istemez

Bedhâh = Kötücül = (Fr.) Malveillant

Dilhâh = Gönül isteği

Örnek: *Dilhâhınca hareket edemedim = Gönül isteğince hareket edemedim.*

Hayırhâh = İycil

Hâhiş = İstek = (Fr.) Appétit, désir

Hâhişker = İstekli = (Fr.) Désireux

Hail = Engel = (Fr.) Obstacle

Örnek: *Bu hail de ortadan kalktı = Bu engel de ortadan kalktı.*

Hâil (Hevl'den) (Bak: Mahuf)

Hain = Hayın = (T. Kö.) = (Fr.) Traitre

Örnek: *O hainlerin âkıbetleri herkes bilir = O hayınların âkıbetlerini herkes bilir.*

Hiyanet = Hayınlık

Haiz = Taşıyan, - de olan, - li

Örnek: *Bu iş ehemmiyeti haiz değildir = Bu iş önemli değildir.*

Yüzbaşı rütbesini haiz olan = Yüzbaşı derecesinde olan.

Haizi salâhiyet = Yetkili

Hâk = Toprak.

Hâkî renk = Boz

Hakk (Terim) = Kazım = (Fr.) Gravure

Hakkâk = Kazman = (Fr.) Graveur

Hakkiyât = Kazıt = (Fr.) Gravure

Hak = Hak (T. Kö.) = (Fr.) Droit

İstihkak = Hak = (Fr.) Dû, ration, mérite

Örnek: *İstihkakını alamadım = Hakkını alamadım.*

Hakkaniyet = Hakcıllık = (Fr.) Equité, justice

Hakşinas = Haktanır = (Fr.) Equitable

İhkak etmek = Hakkı yerine getirmek = (Fr.) Rendre justice

Örnek: *Hâkimler ihkakı hakkı çalışırlar = Hükmenler hakkı yerine getirmeğe çalışırlar.*

Hakikat = Hakikat = (Fr.) Vérité

Hakikat (şeniyet) = Gerçek, gerçeklik = (Fr.) Réalité

Örnek: *İlim şeniyetleri araştırır = İlim gerçekleri araştırır.*

Hakikaten = Gerçekten, doğrusu

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Kadıköylüler yakında kendi romanınızı okuyacaksınız

KURUN

Kadıköylüler yakında kendi romanınızı okuyacaksınız

Yurdumuzda Konser Verecek Sovyet San'atkârları

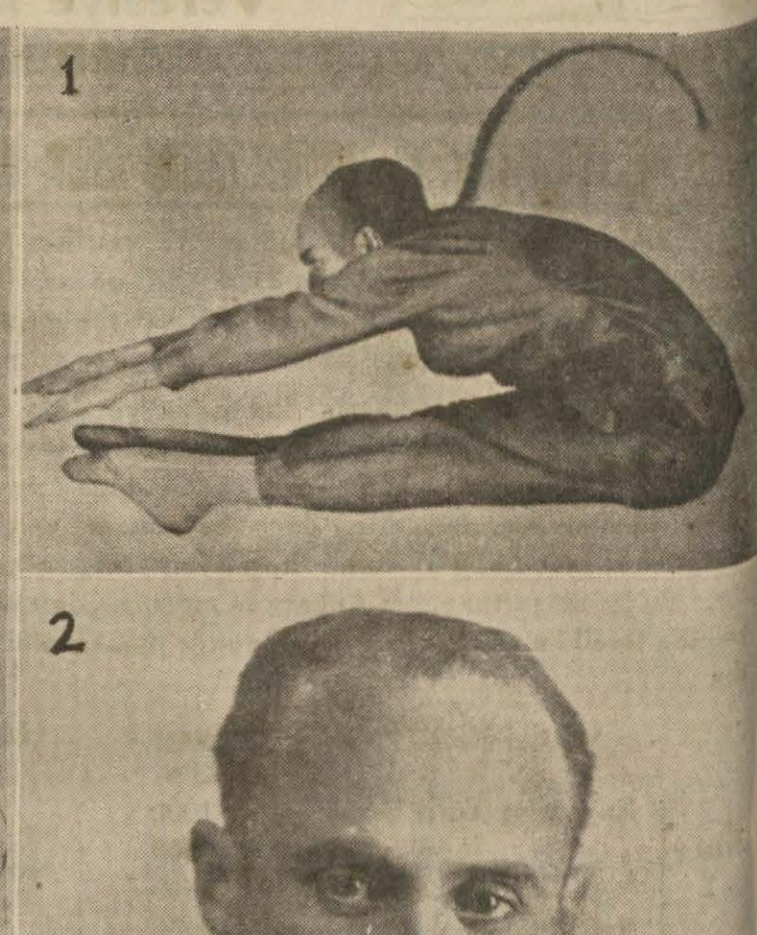

Sağdan itibaren 1, 2, 3, 4, numaralılar bale artisti Messerer'in türlü pozları - dır; 5 numaralısı san'atkâr Yadan Hind tüccarı rolünde gösteriyor; 6 numaralı kompozitör Şestokoviçtir; 7 numaralı artist Pirogof'un Şar Saltan rolünde pek muvaffakiyetli bir makyajını gösteriyor. Buna dair yazımızı yedinci sayıfamızda bulacaksınız.

= (Fr.) Réllement, vraiment

Hakikatgû = Doğrucu, doğru söz - lü = Véridique

Örnek: *Hakikatgû bir adam = Doğrucu bir adam.*

Karibi hakikat = Hakikatsı = (Fr.) Vraisemblable

Örnek: *Bir romanın mevzuu az çok karibi hakikat olmalıdır = Bir romanın konusu az çok hakikatsı olmalıdır.*

Muvafıkı hakikat = Hakikata uy - gun = (Fr.) Véridique

Örnek: *Muvafıkı hakikat bir ha - ber = Hakikate uygun bir duyu.*

Hakikatbin = Doğru görüşlü.

Hakikî = Olmuş = (Fr.) Réel

Örnek: *Bu romanda okuduğunuz şeyler hakikîdir = Bu romanda okuduğunuz şeyler olmuştur.*

Hakikî (Şe'nî) = Gerçek = (Fr.) Réel

Örnek: *Rüyada görülen şeyler hakikî değildir = Rüyada görülen şey - ler gerçek değildir.*

Hakikî = Asıl = (Fr.) Véritable

Örnek: *Bu yazının hakikî manası şudur = Bu yazının asıl anlamı şu - dur.*

Hakikî Tam = (Fr.) Véritable

Örnek: *General... hakikî bir ku - mandandır = General ... tam bir komutandır.*

Hakikî = Hakkatlı, candan = (Fr.) Vrai, sincère

Örnek: *Hakikî bir arkadaş = Candan bir arkadaş (hakikatli bir arkadaş).*

Hakikî = Doğru = (Fr.) Véritable

Örnek: *Bu yazı vaziyetin hakikî tahlilidir = Bu yazı durumun doğru bir çözesidir.*

Hakikî = Sağici, hakikiğ = (Fr.) Vrai

Örnek: *Bu elmas hakikî midir, değil midir? = Bu elmas sağici mi - dir, değil midir?*

Sahih = Doğru

Tashih etmek = Doğurltmak = (Fr.) Rectifier

Örnek: *Bu yanlış duyuğu Turgud doğrulttu.*

Tashih etmek = Düzeltmek = (Fr.) Corriger

Örnek: *Bu yazıdaki yanlışları tashih ediniz = Bu yazıdaki yanlışları düzeltiniz.*

Muhakkak (Bak: Şüphesiz)

Muhik = Haklı = (Fr.) Juste

Tahkik, tahkikat = Gerçin = (Fr.) Enquête, instruction

Örnek: *Suçlu hakkında tahkikat yapılıyor = Suçlu hakkında tahki - kat yapılıyor = Suçlu hakkında gerçin yapılıyor.*

Tahkik etmek = Gerçinlemek = (Fr.) S'instruire, se livrer à une en - qête

Örnek: *Polis, bu cürmü kimin işlediğini tahkik ediyor = Polis, bu suçu kimn işlediğini gerçinliyor.*

Kabili tahkik = Gerçinlenebilir = (Fr.) Vérifiable

Örnek: *Bu iş eldeki vesikalara göre kabili tahkik görünmüyor = Bu iş eldeki belgelere göre gerçinlenebilir görünmüyor.*

Ledettahkik = Gerçinlendikte = (Fr.) Après enquête

Tahkikatı adliye = Tüzel gerçin = (Fr.) Enquête judiciaire préliminaire

Tahakkuk (Bak: sabit) = **Gerçekleşme, kesinleme.**

Örnek: *Vergi tahakkuku = Verki kesinlemesi.*

Tahakkuk etmek (Bak: Sabit ol - mak) = **Gerçekleşmek** = (Fr.) Se réaliser.

Örnek: *Ümidim tahakkuk etti = Umudum gerçekleşti.*

Tahakkuk ettirmek = Kesinlemek

Örnek: *Vergi tahakkuk ettirmek = Vergi kesinlemek.*

Tahakkuk ettirmek = Gerçeklemek = (Fr.) Réaliser

Örnek: *Bu adam bütün düşüncelerini tahakkuk ettirmiştir = Bu a - dam bütün düşüncelerini gerçekleş - miştir.*

Tahakkuk ettirmek = Varlaştır - mak = (Fr.) Réaliser

Örnek: *Düşüncelerini tahakkuk ettirmek için her çareye baş vurdu = Düşündüklerini varlaştırmak için her çareye baş vurdu.*

Kabili tahakkuk = Gerçeklenebi - lir = (Fr.) Réalisable

Örnek: *Kabili tahakkuk tasavvurlar = Gerçeklenebilir tasarlar.*

Tahakkuk memuru = Kesinci, ke - sinleyici

Kat'i = Kesin = (Fr.) Définitif, catégorique

Kat'ileştirmek = Kesinleştirmek

Hukuk = Türe = (Fr.) Science juridique

Hukukî = Türel = (Fr.) Juridique

Hukuku âmme = Kamulas haklar = (Fr.) Droit public

Hukuku müktesebe = Edinek hak - lar = (Fr.) Droits acquis

Hukuku tabiiye = Tabiiğ haklar = (Fr.) Droits naturels

Hâkeza = Böylece, böyle, bunun gibi, gene

Hakem = Yargıç = (Fr.) Arbitre

Hikmet = Öken, gizeyip

Örnek: *Bu işte benim anlamadığım bir hikmet var = Bu işte benim anlamadığım bir gizeyp var.*

Hakim = Ökmen = (Fr.) Sage

Hâkim = 1 — Egemen = (Fr.) Souverain

2 — Hükümen = juge

3 — Hüküm süren = Régnant, prédominant, prépondérant

4 — Başat = Dominant

Örnekler: *1 — Türkiyede millet hâkimdir = Türkiyede ulus egemendir = En Turquie la Nation est souveraine.*

2 — Adliye Vekâleti hâkimler için yeni bir kanun hazırlamaktadır = Tüze Bakanlığı hükümenler için yeni bir kanun hazırlamaktadır = Le Ministre de la justice est en train de prepaer un nouveau projet de loi concernant les juges.

3 — Millet Meclisinde hâkim olan olan kanaate göre = Kamutayda büküm süren kanaata göre = Selon le conviction prépondérante de la G. A. N.

4 — Ordu, bütün hâkim tepeleri zaptetti = Ordu, bütün başat tepeleri ele geçirdi = L'armée s'est emparée de tous les sommets dominants.

Hükkâm = Hükümenler.

Hükümran = Hükümsüren = (Fr.) Souverain règnant.

Hâkim olmak = Başatmak = (Fr.) Dominer

Örnek: *İstiklâl duygusu köklü olan bir millet kolay kolay hâkim olunamaz = Erkinlik duygusu köklü olan bir ulus kolay kolay başatılamaz = Une Nation qui a une conscience profonde se son indépendance ne peut pas être facilement dominée.*

ÖNERGELER

Kılavuz sözleri üzerine, her listenin (ULUS) ta çıktığından başlamak üzere bir ay içinde, istiyenler yazılarını bir önerge ileri sürebilirler. Bunlar T. D. T. C. Genel Kâtipliğine şekil altında gönderilecektir:

Osmanlıca . . . . . kelimesine Kılavuzda . . . . . karşılığını uygun (yahut: yeter) görmüyorum.

Sebebi: (kısaca) . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Önergem şudur: . . . (1)

İmza

(1) Burada bir önerge gösterilmiyen yazılar üzerine bir şey yapılmıyacaktır.